

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 35
(2 червня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	24
ПОЛІТИКА.....	48
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	59

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Верховна Рада проголосувала за зміни до Конституції в частині судової реформи

Президент П. Порошенко, виступаючи перед депутатами Верховної Ради України, закликав підтримати зміни до Конституції в частині проведення судової реформи. Глава держави зауважив, що цей законопроект, розроблений Конституційною комісією за його дорученням, отримав позитивні висновки міжнародних інституцій та організацій. В документі враховані всі рекомендації, в тому числі і від народних депутатів.

Президент підкреслив, що важливою є фахова оцінка голови Венеціанської комісії Дж. Букіккіо. За його словами, проект посилює незалежність суддів шляхом зміцнення Вищої ради правосуддя та усунення можливостей для впливу на кар'єру суддів із боку Президента та Верховної Ради. Голова комісії також відзначає, що проект забезпечує конституційну основу для очищення системи від корумпованих і некомпетентних суддів; скасовує суддівську недоторканність; повністю відповідає європейським стандартам.

«Я пишаюсь тим, що цей проект об'єднав зал. Наголошую на тому, що немає зараз більш важливої реформи, ніж судова реформа», - звернувся глава держави до народних депутатів.

П. Порошенко наголосив, що радий тому, що народні депутати «піднялися вище традиційної боротьби між владою і опозицією» і більшість прийняла рішення підтримати проект змін до Конституції в частині правосуддя.

Президент переконаний, що «це тест на зрілість для цілої української політичної еліти»: «Тест перед народом України, тест перед нашими міжнародними партнерами. Наше міжнародне зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію Україна – ЄС передбачає проведення судової реформи».

За словами глави держави, ми маємо реальний шанс якісно зробити цю фундаментальну реформу і здійснити мрію українців про відновлення справедливості, доступне правосуддя та чесний суд.

Президент процитував ще одне висловлювання Дж. Букіккіо: «Якщо поправки не будуть прийняті зараз, ніхто не знає, коли вони зможуть бути реалізовані».

«Виглядає так, що зараз, або ніколи. Реформа потребуватиме постійного удосконалення, і тут всі можливості у ваших руках. Годі гаяти час, давайте зараз візьмемо стартовий пістолет і дамо сигнал починати найважливішу із усіх запланованих нами реформ», - закликав П. Порошенко.

Президент нагадав, що були зроблені величезні кроки у боротьбі із корупцією – створено Національне антикорупційне бюро, Національну агенцію запобігання корупції, спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, – але всі вони будуть марними без перезавантаження та повного оновлення судової системи.

«Єдине і головне, що ми можемо зробити – це перезавантажити судову систему. На місце суддів мають прийти чесні, незаангажовані, неполітизовані патріотичні професійні люди. І ця конституційна реформа відкриває цей шлях», - сказав Президент.

Глава держави зазначив, що разом зі змінами до Конституції подано законопроект, яким продемонстровано, яким саме чином будуть імплементовані, як будуть діяти ці зміни, як стратегія реформ буде втілюватись у життя. Президент подякував депутатам за його підтримку.

Глава держави висловив впевненість, що кардинальні зміни у судовій системі відбудуться. «Розпочата, згідно закону «Про забезпечення права на справедливий суд», процедура кваліфікаційного оцінювання демонструє, що досить значна кількість суддів не підтверджує відповідність займаній посаді. Вже сьогодні є статистика, коли понад 40% суддів просто не проходять вищу кваліфікаційну комісію і навіть не виносяться на розгляд», - зазначив він. Сьогодні лівова частина справ у НАБу, лівова частина затримань стосується саме нечесних на руку суддів.

Президент наголосив, що в рамках реформи максимально деполітизується процес призначення, переведення та звільнення суддів – ці функції передаються Вищій раді правосуддя.

«Я добровільно погодився позбутись цілої низки своїх повноважень щодо судів одразу або протягом перехідного періоду. В результаті, і чинний Президент, і наступні, хто прийде на цю посаду після мене, матимуть винятково церемоніальну роль на етапі призначення судді», - наголосив Президент і додав, що це відповідає сталим європейським практикам і рекомендаціям міжнародних інституцій.

Президент також наголосив, що в результаті реформи суддям значно підвищать заробітну плату. «Ми не така багата країна, яка здатна утримувати бідних корумпованих суддів», - сказав Президент і назвав це рішення правильним.

У підсумку Верховна Рада ухвалила в другому читанні та в цілому зміни до Конституції України в частині правосуддя – за законопроект № 3524 стосовно судової реформи проголосувало 335 народних депутатів.

Згідно із документом, питання призначення суддів будуть передані новому органу судової гілки влади – Вищій раді правосуддя, яка здійснюватиме відбір суддів для всіх судів України на конкурсній основі.

Законом посилюється відповідальність суддів за винесення неправосудних рішень, обмежується їхній імунітет, а також створюється новий Верховний суд.

Нагадаємо, у першому читанні Верховна Рада ухвалила цей законопроект 2 лютого (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/>). – 2016. – 02.06; *ua1* (http://ua1.com.ua). – 2016. – 02.06).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Політичні наслідки офшорного скандалу: український аспект

3 квітня Центр по дослідженню корупції та організованої злочинності (OCCRP), Міжнародний консорціум журналістських розслідувань (ICIJ), а

також сайти світових ЗМІ оприлюднили результати журналістського розслідування, у якому йдеться про численні офшорні компанії, що використовуються лідерами держав, політиками, знаменитостями і відомими спортсменами. У матеріалах фігурувало й ім'я Президента України П. Порошенка, який, як виявилось, володіє трьома офшорними компаніями, за допомогою яких нібито планував реструктуризувати активи холдингу Roshen для подальшого його продажу.

Офшорний скандал припав саме на період політичної кризи в Києві, коли розпуск Верховної Ради виглядав цілком можливим. Крім того, він стався саме напередодні голосування в Нідерландах щодо Угоди про асоціацію Україна – ЄС. Очевидно, інформація про офшори П. Порошенка опинилася серед тих факторів, що не найкращим чином вплинули на результат референдуму, який виявився не на користь українців.

Інвестиційна група ICU, що працює над продажем активів Президента П. Порошенка, тоді пояснила, що офшорні компанії, про які йдеться в журналістському розслідуванні, створено відповідно до світових практик, що застосовуються при продажі компаній. У ICU зазначають, що, оскільки українське законодавство не передбачає концепції трастового володіння (траст – це договір між власником майна і професійним управителем), для реалізації механізму обіцяної П. Порошенком передачі Roshen у траст було зареєстровано кілька компаній. «Президент після прийняття рішення про продаж не брав участі в цих процесах. Ці дії були реалізовані групою юристів під керівництвом компаній “Авеллум” і ICU для реалізації поставленої мети. На сьогодні договір трасту підписано, Roshen туди передано і процес закінчено», – пояснив керівний партнер ICU М. Пасенюк.

За словами М. Пасенюка, жодна із вказаних журналістами офшорних компаній не має банківського рахунку і, відповідно, не проводила жодних операцій. Що стосується подальшого оподаткування, структура вибудована так, що одержувачем доходу буде українська юридична структура «Фонди Порошенка», передані в управління КУА «Ф'южн кепітал партнерс». Відповідно, уся власність реєструється на території України й компанія залишається платником податків тут.

У відповіді Адміністрації Президента на той факт, що компанія, на яку переведено активи Президента (Prime Asset Partners Limited), має 1 тис. акцій, вартість кожної з яких 1 дол., але не задекларована в декларації П. Порошенка, повідомили, що акції компанії Prime Asset Partners Limited не мають номінальної вартості, а тому, відповідно до вимог щодо декларування майна, включенню в декларацію вони не підлягають.

У ICU зазначили, що компанія була технічною, акціонерного капіталу в ній не передбачалося, але сталася помилка – компанія була створена на 1 тис. акцій номінальною вартістю 1 дол. Пізніше акції були перевипущені без номінальної вартості. Форма декларації 2013 р. не передбачає можливості вписати назви компаній – тільки цифри, але, оскільки нова форма декларації передбачає такі рядки, компанії-офшори будуть задекларовані.

За словами М. Пасенюка, компанія дала відповіді на всі запитання журналістського об'єднання, яке проводило розслідування. «Ми їм наполегливо рекомендували перевірити джерела, бо частина інформації достовірною не є. Конкретно йдеться про компанію, зареєстровану на BVL, яка не була

задекларована, – повідомив М. Пасенюк. – Компанія була зареєстрована в серпні 2014 р. Станом на 22 серпня її акції не мали номіналу. Згідно з українським законодавством, такого роду активи не повинні декларуватися».

Нового імпульсу офшорному скандалу надало оприлюднення 9 травня Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів другого пакета так званих «панамських документів». У ньому викладено базу даних з-понад 200 тис. офшорних компаній, зареєстрованих через панамську компанію Mossack Fonseca у період з 1977о по 2015 р. (<http://kordon.com.ua/politika/14318-panamsk-dokumenti-chim-ofshorniy-skandal-zagrozhuje-ukrayinskim-poltikam.html>). Список містить, зокрема, прізвища 643 українських громадян, які володіють 469 офшорними компаніями. Примітно, що в ньому фігурують чиновники як часів В. Януковича, так і близькі до діючого Президента України П. Порошенка, а також безпосередньо глава держави. Також у матеріалах згадуються 4536 американців, 2229 росіян і 920 підданих Великої Британії.

Загалом, дані про кошти українського походження, які осіли в офшорах, за приблизними міжнародними оцінками, коливаються від 117 млрд дол. (Global Financial Integrity) до 167 млрд (Tax Justice Network). В еквіваленті це становить 1,5–2 річні ВВП України. Про це пише доктор економічних наук С. Кораблін у статті «Офшорне виснаження» (ZN.UA, http://gazeta.dt.ua/macrolevel/ofshorne-visnazhennya-_.html).

Оцінка щорічних офшорних втрат України сягає 11–12 млрд дол., що дорівнює обсягу кредитів, отриманих нею від МВФ у рамках двох останніх програм (у 2014–2015 рр.), ідеться в статті.

За словами автора, зазначене вимивання супроводжується падінням накопичень в основний капітал. «Україна, як і Китай, належить до країн із середнім рівнем доходів. У 2000–2008 рр. її вкладення в основний капітал на одного працівника стійко зростали. Однак після цього відновилося їхнє падіння: до 2014 р. їх річні обсяги скоротилися в 2,6 раза, тоді як у групі країн із середніми доходами збільшилися в 1,6 раза, а в Китаї – в 2,4 раза», – ідеться в статті.

С. Кораблін наголошує й на наявності стратегічного відставання. «Як результат, у 2014 р. наші інвестиції у власне майбутнє (800 дол. на одного працівника) виявилися значно ближчими до рівня найбідніших країн світу (370 дол.), ніж до економік із середніми доходами (3 тис. дол.). Що ж стосується багатих країн і держав, які є членами ЄС, то вони на кожного працівника вкладають в основний капітал... у 18–20 разів більше від нашого. Причому нескладно помітити, що цей розрив щороку збільшується», – ідеться у статті.

За даними С. Корабліна, програє Україна й у відносних розмірах своїх накопичень основного капіталу. Так, у докризовому 2013 р. їх співвідношення до ВВП (17,5 %) набагато відставало не тільки від середньосвітових значень (21,9 %), а й від показників країн з високими доходами (20,2 %), низькими (24,4 %) і середніми (30,1 %). У 2014 р. українські вкладення в основний капітал узагалі впали до 14,0 % ВВП.

«Називаючи речі своїми іменами, це – шлях у нікуди. З такою статистикою Україні треба перейматися входженням у групу найбідніших країн світу, а не в багатий Євросоюз. Якщо так, постає питання про вплив її мільярдів в офшори – чи не надто дороге задоволення для такої бідної країни, та ще й з пан'європейськими амбіціями?» – запитує економіст.

Завдяки оприлюдненим «панамським документам» виявилось, що через компанію Konti Confectionary Limited бенефіціарами великої української кондитерської компанії «Конті» є экс-віце-прем'єр Б. Колесніков, брат Р. Ахметова І. Ахметов і ще сім осіб.

У базі даних фігурують 26 офшорних компаній, зареєстрованих на сина экс-прем'єра М. Азарова Олексія. Усі фірми зареєстровано у 2012 р., коли його батько ще був Прем'єром. Також документи вказують на те, що міністр доходів і зборів часів В. Януковича О. Клименко володіє компанією Provenco Services Limited, зареєстрованою на Британських Віргінських Островах у 1995 р.

Що стосується нинішніх українських політиків, «панамські документи» містять інформацію про офшори, зареєстровані на Президента П. Порошенка, його бізнес- і політичних партнерів, главу АП Б. Ложкіна, мера Одеси Г. Труханова та ін. Зокрема, бенефіціаром офшорної компанії Intraco Management Ltd є заступник генерального директора корпорації Roshen С. Зайцев. Про це повідомив журналіст Д. Гнап на своїй сторінці у Facebook, посилаючись на оприлюднені нові дані «панамських архівів» (<http://korrupcia.net/articles/ofshory-yak-tochka-nerovernennya-1073>).

За його словами, С. Зайцев також є співвласником компанії «Центральноєвропейська кондитерська фабрика». Журналіст додав, що в документі вказується адреса реєстрації компанії С. Зайцева в Києві на вул. Електриків, 29а. За цією ж адресою зареєстровано компанії, які входили в групу «Укрпромінвест» П. Порошенка і його партнерів по бізнесу – І. Кононенка, О. Зіміна, О. Гладковського. Зокрема, спортклуб «5 елемент», корпорація «Богдан», концерн «Укрпромінвест», «Центральноєвропейська кондитерська компанія», фонди «Прайм ессетс капітал» (володіє активами П. Порошенка), фонд ВІК (володіє активами І. Кононенка), фонд «СОВА» (володіє активами О. Гладковського).

Раніше британська газета The Guardian писала, що Intraco Management Ltd оплачувала відпочинок і навчання за кордоном дочки І. Кононенка, а також перельоти чартером П. Порошенка вже за його президентства. Також стало відомо, що ця офшорна компанія восени 2014 р. придбала 500 т авіапалива в дочірньої компанії російського «Газпрому» «Газпромнефть-АЭРО Шереметьєво».

«І це в умовах неоголошеної війни з Росією, коли на Сході України йшли важкі, криваві бої, – каже експерт корпорації “Гардарика” К. Матвієнко. – Тоді, коли факт російської агресії щодо України визнано на законодавчому рівні (відповідну постанову ВР ухвалила 27 січня 2015 р.). Адже “Газпром” – державне підприємство країни-агресора. І рішення про те, щоб його “дочка” провадила торгівлю з компанією, до якої причетний український Президент, мусило прийматися на найвищому рівні».

У рамках «офшорного скандалу» була також оприлюднена інформація про нібито виведення фондом Президента України за кордон 4 млн євро. Зокрема, згідно з документом з кіпрського реєстру, 25 березня компанія SEE Confectionary Investments Limited випустила 18 тис. акцій, які були продані українській «Прайм ессетс кепітал». У цілому Фонд П. Порошенка оплатив майже 4 млн євро. Тип платежу визначено як «кеш». При цьому відомо, що для подібних фінансових операцій необхідний дозвіл Національного банку України, а на момент виведення валюти Фондом П. Порошенка ніякої законної

можливості це зробити не існувало через постанову, підписану головою НБУ В. Гонтаревою (http://antikor.com.ua/articles/104439-kak_novye_offshory_poroshenko_povlijali_na_rejting_bpp).

Утім, юристи П. Порошенка спростовують інформацію про виведення його фондом коштів в офшори. «Насправді, як це було неодноразово відзначено публічно, мова йде про те, що 25 березня 2016 р. в акціонерний капітал кіпрської компанії була передана її частка в компанії Roshen. Саме ця частка і була оплатою за акції кіпрської компанії», – зазначають юристи, які відповідають за передачу активів П. Порошенка в довірчу власність компанії «Ротшильд».

Вони також підкреслюють, що «при цьому іноземні банківські рахунки не відкривалися, обігу грошових коштів не було і передача акцій відбувалася в рамках процедури передачі активів П. Порошенка в довірчу власність компанії «Ротшильд».

Юристи також заявили, що фонд «Прайм ессетс капітал» ще на початку року звернувся в Нацбанк і Міністерство економіки України, де повідомили, що при здійсненні такого внеску ліцензії на інвестування за кордон отримувати не потрібно.

У багатьох країнах світу, політики яких стали фігурантами «офшорного скандалу», він викликав неабиякий резонанс. Через масові протести в країні змушений був подати у відставку прем'єр Ісландії, проблеми виникли у прем'єр-міністрів Великої Британії та Іспанії, ще в деяких європейських політиків.

Українське законодавство, як і світове, не забороняє офшорів, тому підстав для пред'явлення звинувачень Президентові П. Порошенку на юридичному рівні немає. Розслідування його причетності до «офшорних схем» не перебуває в компетенції НАБУ, тому не здійснюватиметься цим органом. За словами голови правління Центру протидії корупції В. Шабуніна, цьому заважає відсутність законодавчої бази для НАБУ. Державна фіскальна служба, як заявив голова податкового комітету Торговельно-промислової палати Д. Михайленко, не перевіряє наявність офшорних активів в українських чиновників, податківці керуються лише офіційними деклараціями. Прийнятий закон про електронні декларації, який передбачає кримінальну відповідальність за «подання недостовірних відомостей», не працює, бо поки що не розробили спеціальні бланки та порядок декларування. З огляду на це, експерти вважають доречнішим говорити не про юридичну, а про політичну й моральну відповідальність перед громадянським суспільством з приводу «офшорного скандалу».

За висновками українських експертів, політичні і юридичні наслідки для українських політиків, які «засвітилися» в «панамському скандалі», точно не повторять «ісландського сценарію», тобто не призведуть до відставки згаданих в офшорних матеріалах політиків.

Директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства В. Кулик нагадує, що, відповідно до українських законів, наявність офшорних компаній не є правопорушенням. Правопорушенням вважається несплата податків і приховування прибутку від держави, а також приховування фактів наявності підприємств в офшорах або зарубіжної юрисдикції, якщо людина є державним службовцем. На сьогодні одержувачі вигоди (бенефіціари) у тих

компаніях, які «засвітилися» в «панамських документах-2» не прямі, це – люди, наближені до Президента в тому числі. Наприклад, очевидно, що до компаній, пов'язаних із заступником гендиректора корпорації Roshen С. Зайцевим, бізнес-партнером П. Порошенка, Президент має стосунок, однак при цьому він не є їхнім фактичним власником. Тому ніби як, з одного боку, він нічого не приховував і формально не порушував законодавства. Те ж стосується й інших чиновників, які фігурують у цих скандалах: вони теж формально не порушували закону.

«Питання в іншому: ці компанії вели бізнес-діяльність, яка опосередковано була в інтересах перших осіб. Тому це питання морально-етичної та політичної відповідальності, – вважає В. Кулик. – Єдині збитки, які вони зараз можуть понести, це – іміджеві втрати. Це означатиме труднощі при прийнятті рішень. Це створить певний негативний бекграунд на Заході, наприклад під час переговорів з місією МВФ, з Європейським Союзом і Сполученими Штатами Америки. Це “підкине дров” у ті скандали, які зараз обговорюються в європейській і американській пресі (Le Monde, Washington Post та інших). Це створить певні труднощі для Банкової при веденні переговорного процесу із Заходом», – прогнозує експерт.

Ставлення Міжнародного валютного фонду до України може стати жорсткішим у зв'язку з офшорним скандалом, заявляв ще у квітні шведський економіст, експерт Atlantic Council А. Аслунд. За його словами, Президенту України П. Порошенку доведеться в приватних бесідах із західними партнерами знайти потрібні слова, інакше це може негативно вплинути на відносини МВФ та України. «Це дуже критичне питання. Те, що скажуть Порошенку приватно, відрізнятиметься від офіційних заяв Білого дому й МВФ. США і МВФ наполягали, щоб Україна почала боротися з корупцією ефективніше, і тепер ще більше наполягатимуть на цьому. Ставлення МВФ до України буде жорсткішим», – заявив А. Аслунд.

«Саме по собі розслідування не таке страшне, а ось вкупі зі звинуваченнями в тотальній корупції, в тому числі скандальною статтею в New York Times (у статті “Непохитна корупція України” йшлося про “кричущий розмах корупції в Україні”), воно може зіпсувати нам перспективи. Іншими словами, Захід розчарується в Україні, і донори можуть не дати нам грошей – мовляв, їх все одно вкрадуть. Крім того, скандал може обернутися зниженням підтримки в протистоянні з Росією, в результаті не виключено, що в червні можуть не подовжити санкцій проти РФ», – припускає експерт з європейської політики О. Кравченко.

Логічним у цьому контексті виглядає припущення ЗМІ про перенесення візиту Президента України до Великої Британії, який планувався на 11–12 травня, саме через новий виток офшорного скандалу. Після оприлюднення «панамського архіву» прем'єр-міністр Великої Британії Д. Кемерон оголосив про скликання антикорупційного форуму. Захід, де обговорювали методи повернення виведених у тінь активів, підвищення фінансової прозорості державних закупівель, стартував 12 травня в Лондоні. У ньому взяли участь президенти та урядовці 40 країн світу.

Українські дипломати мали наміри делегацією на чолі з Президентом узяти участь у форумі, але за два дні до події стало відомо, що П. Порошенко не полетить до Великої Британії. Замість нього участь у форумі взяв міністр

юстиції П. Петренко. Згідно з поясненнями прес-служби очільника держави, Президент вирішив залишитися в Києві нібито через ситуацію, що склалася навколо обрання нового Генерального прокурора, а також у зв'язку з тим, що парламент не схвалив законів, необхідних для співпраці з Міжнародним валютним фондом.

Як заявив в ефірі радіо «Свобода» експерт-міжнародник Г. Перепелиця, оприлюднення інформації про наявність у П. Порошенка рахунків у панамських офшорних компаніях ударило по іміджу Президента. «У Лондоні буде антикорупційний саміт, відповідно, я думаю, Президент України там буде дуже блідо виглядати. І для того щоб уникнути цього сорому, я думаю, що адміністрація прийняла правильне рішення, щоб Президент не брав у цьому участі», – зазначив Г. Перепелиця (http://antikor.com.ua/articles/102934-poroshenko_ne_letit_v_london_chtoby_izbehaj_tyda_-_ekspert).

«Не виключено, що Порошенко не сам анулював свій візит, а йому дали зрозуміти: він – небажаний гість на антикорупційному форумі, – зазначає директор Українського інституту аналізу і менеджменту політики Р. Бортник. – Можна припустити, що Порошенко не хотів, аби Д. Кемерон публічно ставив його поряд із главами Афганістану та Нігерії, які, за словами британського прем'єра, є представниками найкорумпованіших країн світу. Порошенко розумів, що його приїзд на форум відбувався б на вкрай негативному політичному тлі, адже внутрішня політична криза в Україні не вичерпана, відносини із Заходом погіршуються» (<http://korupcia.net/articles/ofshory-yak-tochka-nerovernennya-1073>).

К. Матвієнко додає, що подібні сигнали зі сторони Заходу можна розцінювати як майбутню загрозу міжнародної ізоляції України. «З нами взагалі перестануть рахуватися та не захочуть мати справу. Адже в той час як весь світ запроваджує санкції стосовно Росії, наш Президент проводить оборудки з “Газпромом”», – зазначає експерт.

Політолог з КНУ ім. Т. Шевченка П. Олещук вважає, що якщо за українською владою на міжнародній арені закріпиться імідж корупційної, то можна очікувати скорочення політичної підтримки України з боку країн Заходу та США, аж до повного скасування її в перспективі: «Західні уряди перебувають під постійним потужним тиском громадянського суспільства. Їм не пробачають публічних помилок. Якщо західний політик потрапить у скандал з офшорами – він політичний труп. Якщо американський чи європейські уряди підтримуватимуть корупційну українську владу, цим можуть скористатися їхні опоненти, назриватимуть скандали. Тож вони ніколи не підуть на такий ризик. І українську владу треба змінювати стільки разів, поки кожен чиновник не усвідомить: спіймають на корупції чи узурпації влади – ти також політичний труп».

Присутність імені П. Порошенка у «панамських документах» також спричинила внутрішні політичні проблеми, зокрема дала черговий привід представникам так званої демократичної опозиції та Опозиційного блоку для критики Президента України та ґрунт для самопіару. Так, наприклад, лідер Радикальної партії О. Ляшко запропонував ініціювати процедуру імпичменту Президента України (<http://ukrreal.info/ua/politika/103893-naslidki-ofshoriv-poroshenka-chim-zakinchitsya-ideya-impichmentu>). За словами керівника Центру політико-правових реформ І. Коліушка, така заява О. Ляшка безвідповідальна і є

елементом піару політика. На його думку, «ті, хто використовує такі речі, ті, хто без перевірки розкидаються ідеями імпічменту, мали би бути покарані у першу чергу виборцями. За них не мали б голосувати. Але у нас, на жаль, буде з точністю до навпаки. У нас спотворена реакція суспільства на багато речей, тому люди думають, що вони виграють від таких спекуляцій. Хоча насправді це виглядає абсолютно дико», – додав він.

З ним погоджується й директор Інституту публічної політики і консалтингу С. Биков. «Радикальна партія дуже ефективно і якісно використовує інформаційний привід. Єдине, до чого призведе цей скандал – це 100-відсоткове проведення позачергових парламентських виборів. Сьогодні всі опозиційні сили будуть активно обсудювати цю тему. Український народ, безумовно, підтримає ті політичні сили, які будуть використовувати в своїх цілях цей інформаційний привід», – вважає він.

На користь наведених версій говорять дані опитування в соціальних мережах, проведеного інтернет-ресурсом UAinfo з приводу того, що на думку користувачів має зробити Президент України П. Порошенко у зв'язку з офшорним скандалом. Опитування тривало з 28 квітня до 13 травня 2016 р., у ньому взяло участь 4678 респондентів. Запропоновано такі варіанти відповідей:

1. Подати у відставку.
2. Найближчим часом продати компанію Roshen та 5 канал з документальним підтвердженням.
3. Підтримати негайне ухвалення законів з деофшоризації.

Відповіді користувачів розподілилися таким чином: 61 % опитаних вважає, що Президент повинен подати у відставку; 28,1 % – підтримати закони щодо деофшоризації; 10,5 % – найближчим часом продати компанію Roshen і 5 канал з документальним підтвердженням (<http://korrupcia.net/articles/vidstavka-chy-deofshoryzaciya-cyfry-ta-dumky-1081>).

Директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов, констатує, що люди зазвичай очікують простих і радикальних рішень, не здивований, що більшість опитаних – за відставку Президента. Але, зауважує він, «перед тим як давати відповідь, люди все ж мають замислитися над деякими серйозними речами. По-перше, хто кандидат на посаду Президента? І чи не призведе це до повномасштабної кризи, з огляду на те, що віце-президента у нас немає. Наприклад, зараз у Бразилії оголошено імпічмент президентові Д. Руссефф. І функції президента на період розслідування виконуватиме віце-президент. А хто у нас?

По-друге, потрібно розібратися, у чому провина Президента. Чи він втік від податків, чи продавав бізнес, для чого створювалася ця офшорна компанія? Тому тут потрібно говорити не просто про офшорний скандал, а про те, з якою метою була застосована офшорна технологія. І треба, щоб люди розібралися, чи це зроблено з метою ухиляння від сплати податків, чи, як стверджує сам Президент і його помічники, офшорну компанію зареєстрували для того, щоб продати бізнес».

Водночас філософ С. Дацюк пов'язує результат опитування з недостатністю інформації, яка б пояснювала суспільству, для чого Президент створив офшорні компанії, що планує робити далі зі своїми активами. «Якби така відверта розмова Президента з українцями відбулася, то питання з імпічментом не стояло б, – вважає С. Дацюк. – Це б означало, що Президент

довіряє громаді, він з нею розмовляє, ділиться планами, стратегіями, причинами, пояснює. А ігнорування призводить тільки до того, за що, власне кажучи, і проголосувала більшість респондентів під час опитування – за імпічмент».

Політичний оглядач інтернет-порталу «Цензор.нет» О. Міхельсон вважає, що Президент П. Порошенко мав би вжити певні заходи ще до офшорного скандалу, аби не стати його фігурантом. «Якби він робив свої операції акуратніше, заздалегідь оголосив про те, що корпорація Roshen продається таким то і таким то чином, то зміг би якось випередити цю інформаційну хвилю своєю. Однак він цього не зробив, і ось тепер пожинає плоди власних помилок», – зазначає оглядач (<http://from-ua.com/intervyu/377890-ofshornii-skandal-matime-osobisti-naslidki-dlya-prezidenta-poroshenka.html>).

Директор Інституту української політики К. Бондаренко вважає, що «панамський скандал» для українських політиків, які «засвітилися» в ньому, не матиме жодних наслідків. «У країні, в якій немає культури сплати податків, в якій 99 % громадян думають про те, як би уникнути сплати податків, просто не буде внутрішнього протесту проти “панамізації” економіки. Крім того, важливий момент: значна частина українців просто не знає, що таке офшори. З огляду на ці моменти, думаю, що не буде особливого протесту проти політиків, замішаних в цьому скандалі», – зазначив він.

Що стосується політичної складової, то, на переконання експерта, коли в справі фігурує Президент, він і його команда робитимуть усе для того, щоб погасити цей конфлікт і скандал, звівши його до мінімуму.

Як відомо, після «панамського скандалу» прем'єр-міністр Ісландії подав у відставку, нагадує К. Бондаренко, але «в Ісландії населення налічує 330 тис. осіб, а це – не Україна. Там інша традиція і культура ставлення до податків, там – протестантська етика, на якій фактично ґрунтується “дух капіталізму”, як говорив М. Вебер. Відповідно, з цих причин там зовсім інше ставлення до “панамського скандалу”. В Україні ж “ісландська карта” навряд чи буде розіграна».

Політтехнолог, директор компанії Berta Communications Т. Березовець також переконаний, що для українських політиків ніяких наслідків від «панамського скандалу» бути не може. Адже якщо це рахунки-оболонки, а коштів на них ніяких немає, то до їхніх власників немає ніяких юридичних питань. «Таку оболонку може зареєструвати хто завгодно: на вул. Стренд в Лондоні є десятки фірм, які займаються реєстрацією офшорних рахунків, абсолютно легально. Ви можете прийти до них просто з паспортом, і вам не зададуть жодного питання», – пояснює Т. Березовець.

За словами експерта, навіть якщо буде встановлено факт, що на цьому рахунку-оболонці були якісь гроші, проводилися операції, довести це без активного сприяння уряду Панами і США (вони – єдині, хто може допомогти в цій ситуації) буде абсолютно неможливо. США ж таку допомогу не надаватимуть, тому що вони не хочуть дестабілізації ситуації в Україні сьогодні.

Водночас американці найбільше виграють від цієї ситуації, стверджує Т. Березовець, тому що їхня фінансова розвідка отримує доступ до важелів впливу на політиків і бізнесменів, які «засвітилися» в «панамських документах». «У них будуть у руках ниточки» для майбутнього впливу на

позиції цих людей, вважає політтехнолог.

Але для політиків, замішаних у «панамському скандалі», ніяких наслідків це не матиме, наголошує Т. Березовець. «Навіть створення якихось комісій з імпичменту і т. д. – все це абсолютно безперспективно. Тому що довести склад злочину буде неможливо.

Також я не думаю, що будуть істотні іміджеві втрати у тих людей, які “засвітилися” в офшорних скандалах, з однієї простої причини: суспільство поляризується, розділяючись на тих, хто довіряє цій інформації, і тих, хто не довіряє. Тому ті, хто хоче вірити, що у нас є корупція, вони і так вірять, незалежно від панамської історії. А ті, хто вважає, що все це підступи зрадників і ворогів, просто не будуть довіряти цій інформації.

Я вважаю, що прив'язування в цій історії менеджерів, які колись працювали у Порошенка, є абсолютно штучним. Тобто все це робиться спеціально, по десятому колу зараз намагаються вплести прізвище Президента в скандали. Це ключова причина, чому це все відбувається. Однак реальних підстав для того, щоб звинувачувати Порошенка, немає», – переконаний експерт.

Тим не менше, після скандалу з «панамськими документами» в Україні заговорили про необхідність створення спеціальної тимчасової слідчої комісії, яка займатиметься не тільки офшорними паперами, а й політичною корупцією взагалі. За словами народного депутата від БПП С. Лещенка, Україна обіцяла створити слідчу комісію ще перед проведенням референдуму в Голландії, але до цього часу не виконала своїх обіцянок.

«Якщо Верховна Рада остаточно не втратила своїх контрольних функцій, тоді ми негайно маємо створити тимчасову слідчу комісію і розібратися, що це за офшори, які під час війни під патронатом Президента торгують із “Газпромом”. А також проаналізувати, чим торгували, на яких схемах, які гроші на цих офшорах осідають», – наголосила голова партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко (http://antikor.com.ua/articles/104439-kak_novye_offshory_poroshenko_povlijali_na_rejting_bpp).

«Президент після оприлюдненої інформації про офшори мав сам ініціювати створення слідчої комісії з розслідування цього скандалу. Порошенко повинен був відмовитися від виконання обов'язків Президента на час проведення розслідування, адже його перебування на посаді є перепорою для об'єктивної перевірки. Затягування створення тимчасової слідчої комісії фактично означає, що Президент визнає свою провину в скандалі з офшорами. Якби глава держави був відповідальний перед своєю країною, яка пережила Революцію гідності та нині веде війну, після цих подій він мав подати у відставку», – вважає політолог Р. Бортник.

П. Олещук також вважає, що українські високопосадовці, причетні до виведення своїх прибутків у тінь, мали б наслідувати прем'єра Ісландії Д. Гюннлейгссона, який після аналогічного скандалу залишив посаду: «Нині вся легітимність влади будується на тезі, що в країні війна і, мовляв, не час для скандалів. Однак у будь-якій ситуації чиновники найвищого рангу мають бути поза підозрою у злочинах, інакше вони не матимуть права вимагати від громадян відповідального ставлення до обов'язків перед країною, сплати тих же податків. Перші обличчя країни не повинні фігурувати в таких скандалах, адже вони дискредитують державу. Якщо ми орієнтуємося на європейську традицію,

вихід для Президента один – відставка» (<http://gazetavv.com/news/policy/1463387470-ofshori-yak-tochka-nerovernen>).

Фракція Радикальної партії у Верховній Раді України заявила про блокування трибуни парламенту, якщо не буде прийняте рішення про створення тимчасової слідчої комісії з розслідування скандалів, пов'язаних з офшорними компаніями, що належать представникам української влади, заявив лідер фракції О. Ляшко.

«В Україні цю тему хочуть зам'яти, вдаючи, що нічого не сталося, і вже два місяці в парламенті навіть не реєструють документів щодо створення слідчої комісії. Я не кажу про те, щоб проголосувати цю постанову, а навіть зареєструвати його. Ми вчасно подали всі документи, і два місяці цей документ просто не реєструється у Верховній Раді», – розповідає С. Лещенко.

Голова Верховної Ради А. Парубій заявив, що кожна фракція повинна надати свої кандидатури до складу тимчасової слідчої комісії, однак цей процес гальмує саме президентська фракція, яка досі не вибрала кандидатів у комісію. Спочатку «Солідарність» не хотіла включати до складу органу колишнього журналіста С. Лещенка, потім самовідвід узяв обраний від фракції для роботи в тимчасовій слідчій комісії В. Ар'єв.

На переконання експертів, затягування процесу створення тимчасової слідчої комісії – це усвідомлений намір БПП, спрямований на зменшення резонансу офшорного скандалу. «Чим пізніше створять, тим менш актуально воно буде. Тому вони просто відстоюють інтереси лідера своєї політичної сили Порошенка і розуміють, що рано чи пізно та комісія буде створена. Вони тягнуть час, щоб заговорити, відстрочити питання», – вважає політичний аналітик О. Солонтай.

Натомість, у Блоці П. Порошенка заявляють, що не варто очікувати швидкого розслідування офшорних справ. «Це може бути три, чотири місяці – цілком достатній термін, щоб розглянути всі питання, які є на сьогодні», – запевняє заступник голови фракції «Блок П. Порошенка» О. Гончаренко.

Однак реальних результатів не варто чекати й після декількох місяців, вважає О. Солонтай, який нагадує, що жодного успішного прикладу роботи комісій у таких випадках не було.

У підсумку БПП дає привід своїм опонентам, як мінімум, у вигляді Радикальної партії, для піару і блокування трибуни, а парламент виявляється недієздатним для прийняття багатьох рішень, адже за останні тижні А. Парубій неодноразово закривав засідання достроково через відсутність необхідної кількості голосів.

За словами лідера Радикальної партії О. Ляшка, парламентські фракції не можуть досягти домовленості щодо створення тимчасової слідчої комісії парламенту щодо офшорів держчиновників, тому що фракція БПП блокує будь-які антикорупційні розслідування. О. Ляшко заявив, що має намір особисто очолити таку комісію. Він вважає відволіканням уваги той факт, що Блок П. Порошенка пропонує створити комісію не лише з питань офшорів, а із загальною назвою «з розслідування політичної корупції». На такому форматі роботи комісії акцентує увагу кандидат до ТСК від президентської фракції О. Мушак, який зазначає, що справа не лише в офшорах, а в тому, що багато політиків живуть не за статками, декларуючи невелику платню й живучи в розкошах. При цьому О. Мушак запевняє, що наявність офшорів у Президента

П. Порошенко не є порушенням закону – це лише питання моральної відповідальності. Порушень у наявності офшорів у свого однопартійця І. Кононенка О. Мушак також не бачить.

«Нам треба пройти не тільки по компаніях Президента, а й по всіх членах парламенту, у яких знайшли офшори. Я б почав із порівняння сум, які проходили через офшори, з офіційним рівнем доходу політиків», – пропонує О. Мушак (<http://novynarnia.com/2016/05/17/bpp-zagalnuvav-stvorennya-timchasovoyi-slidchoyi-komisiyi-z-pitan-ofshoriv>).

Керівник фракції БПП І. Гринів заявив, що для створення ТСК необхідний консенсус, якого поки немає в парламенті. «Ляшко хоче процес, а не результат», – вважає депутат.

Водночас представник фракції «Батьківщина» І. Луценко визнає, що, щоб зламати звичайну схему роботи тимчасових слідчих комісій, треба прийняти новий закон про ТСК, а без нього робота комісії залишиться бездоказовими балачками.

Про те, що створення «офшорної ТСК» блокує фракція «Блок П. Порошенко», в ефірі каналу «112 Україна» заявив і народний депутат від «Самопоміч», голова Комітету ВР з питань запобігання і протидії корупції Є. Соколов. «Я думаю, що це політична гра: щоб дійсно не концентруватися тільки на бізнесі Президента, БПП пропонує розглянути всіх. Ми – за. “Самопоміч” буде підтримувати і розслідування діяльності Президента, який не має права займатися бізнесом, і розслідування зловживань інших політиків. Тут не можна бути недоторканим», – зазначив Є. Соколов.

Утім, за словами політолога П. Олещука, робота тимчасової слідчої комісії у Верховній Раді без відповідного закону не матиме результату, а закон про тимчасову слідчу комісію не приймуть, бо це – шлях до імпічменту Президенту. За Конституцією, його можна почати на основі висновку ТСК, говорить П. Олещук (http://gazeta.ua/articles/comments-newspaper/_zakon-pro-slidchi-komisiyi-ce-shlyah-do-impichmentu-prezidenta/699177).

«Якщо комісію створять, вона може надати політичну оцінку учасникам офшорного скандалу, – говорить політолог В. Фесенко. – Можуть звернутися до Національного антикорупційного бюро. Та Порошенко – непідслідний йому. А звинувачення проти нього не тягнуть на кримінальну відповідальність. Щонайбільше – на адміністративну».

«Процес створення слідчої комісії затягують правлячі партії. Це – Блок П. Порошенко, “Народний фронт” і недобитки “регіоналів”. А найбільше в цьому незацікавлений Президент. Окрім нього, у офшорних документах є багато чиновників. Розслідування офшорів потягне за собою кримінальну відповідальність, якщо там є ознаки фінансового злочину. По-друге, це – величезні репутаційні втрати для політиків», – переконаний політолог К. Матвієнко.

Експерт вважає, що перед створенням ТСК, треба прийняти закон про тимчасові комісії. «У нас немає повноцінного закону про тимчасові слідчі комісії. Тому спочатку його треба прийняти. Потім – створити комісію. Вона може лише оприлюднити ці матеріали. Потім передати компетентним органам. Це прокуратура, антикорупційне бюро або національний слідчий комітет. А вони вже займаються всіма слідчими діями», – рекомендує експерт

(http://gazeta.ua/articles/politics/_politolog-rozpoviv-hto-galmuye-zapusk-slidchoyi-komisiyi-z-pitan-ofshoriv/699185).

На думку директора Центру досліджень проблем громадянського суспільства В. Кулика, якщо офшорним скандалом вдало скористається громадянське суспільство, експертне співтовариство і політичний клас, то можна буде лобіювати прийняття необхідних законів для деофшоризації і законів, спрямованих на виведення «з тіні» частини прибутку олігархічних кланів. Це можна буде зробити, оскільки на це буде політична воля, запит суспільства і в пориві популізму депутати зможуть проголосувати за такі законопроекти. Це може стати цілком реальним результатом цього офшорного скандалу.

Крім того, мати офшорні компанії та займатися політикою стане проблематично, адже це буде постійно спричиняти іміджеві втрати. Це також повинно стати позитивним наслідком цього офшорного скандалу. Тобто політики почнуть або ретельніше приховувати свої офшори, або просто відмовляться від послуг офшорних компаній – і ми увійдемо в еру цивілізованого лобізму й реєстрації лобістських компаній. Це цілком можливо і не є проблемою, вважає експерт.

Серед позитивних для України наслідків офшорного скандалу, на які звернули увагу іноземні ЗМІ, варто відзначити той факт, що українці можуть вільно обговорювати фінанси Президента, а це вказує на посилення демократії в країні. «Активна реакція суспільства на інформацію про офшори П. Порошенка свідчить, що політика в Україні змінилася», – відзначило видання Wall Street Journal в редакційній статті 6 квітня (http://dt.ua/POLITICS/skandal-navkolo-ofshoriv-poroshenka-pokazav-spravzhni-zmini-v-ukrayini-wsj-204856_.html). «...В путінській Росії викриття корупції – це прямий квиток за ґрати чи навіть в морг. І те, що українці можуть відкрито ставити питання про фінанси свого лідера, демонструє, наскільки політика в їхній країні змінилася і чому вирішення проблеми корупції потребує більше демократії, а не менше», – ідеться в статті.

Отже, за висновком експертів, скандал довкола офшорних рахунків українських високопосадовців справив значний вплив на їхній міжнародний імідж, позначився на суспільно-політичних настроях українських громадян, погіршивши сприйняття влади в цілому і Президента зокрема, призвів до посилення протистояння в парламенті між владою й опозицією та до посилення критики на адресу Президента. Водночас експерти й політики збігаються на думці, що політичні наслідки офшорного скандалу для української політики можуть бути значно більшими за юридичні. Позитивним результатом офшорного скандалу може стати реалізація запиту суспільства на виведення «з тіні» частини прибутку олігархічних кланів шляхом прийняття законів щодо деофшоризації.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Звернення Голови Верховної Ради України А. Парубія з нагоди Дня захисту дітей.

«Дорогі українці! Наші юні та дорослі співгромадяни! Сьогодні ми

відзначаємо гарне і важливе свято – День захисту дітей. В умовах непростих випробувань, які проходить наша держава, у час боротьби з підступним ворогом, що хоче забрати в українців вільне і щасливе майбутнє, це свято набуває особливого значення.

Найбільша цінність, найдорожче багатство кожної країни і кожного народу – це діти.

Наші маленькі друзі, ви – майбутнє України. Ви – найголовніші наші громадяни. Ваші щирі усмішки, ваші сяючі очі дають нам сили долати будь-які труднощі. Для того щоби було краще вам, ми, дорослі, самі прагнемо ставати кращими.

У цей день моя особлива подяка всім тим, чиїм покликанням став захист прав дитини. Найвища шана людям, які піклуються про дітей, що залишилися без батьків, і дітей з особливими потребами, адже вони найбільше чекають на наше тепло і любов.

Чужих дітей не буває. Саме таку державу з такими цінностями ми будуємо.

Дорогі юні українці! Обіцяю: ми, дорослі, захистимо ваш завтрашній день під мирним небом. Ми знаємо – це наш найвищий обов'язок і головна мета всього, що ми повинні робити.

Зростаєте здоровими, розумними, сильними і щасливими! Любіть свою Україну і пишайтеся, що ви сини і доньки великого і вільного народу! Усміхайтесь! Гарної вам долі і здійснення всіх мрій!» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.06).*

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав киян і гостей столиці з Днем Києва.

Голова Верховної Ради України А. Парубій заявив: «Щиро вітаю всіх жителів та гостей столиці з Днем Києва! Старовинне й вічно юне місто споконвіку було стольним градом і завжди у свідомості наших предків залишалося центром української цивілізації.

Це свято – слушний привід вшанувати особливий внесок нашої столиці в історію України та всього світу.

Попри те що я народився і виріс у Львові, але закоханий у Київ. Як Голова Верховної Ради України усвідомлюю виняткове державне значення Києва. Пам'ятаю політичну заповідь визначного державника, свого земляка, який народився на Галичині, – Є. Коновальця: “Шлях до Львова лежить через Київ”.

Коли Коновалець стояв на чолі корпусу Січових стрільців – однієї з найбоекватніших частин армії УНР, – його соратники закликали його йти військовим походом і звільнити рідний Львів, а він як справжній державник дбав про визволення Києва – всеукраїнського центру. Упевнений, що вільний, український Львів та й будь-яке українське місто неможливі без вільного українського Києва. Справедливо, що саме тут активно проходить процес декомунізації. З назв київських вулиць зникають імена катів України, натомість з'явилася вулиця на честь Коновальця.

Майбутнє Києва – це справа кожного з нас. Досвід Революції гідності показав нам, що сильні ми лише в єдності. Переконаний, що Майдан у

найскрутніші часи не вистояв би без підтримки киян.

Вдячний всім киянам за турботу, натхнення і сили, які ви вкладаєте у прагнення зробити нашу столицю справжнім європейським містом, а Україну – передовою європейською державою. Бажаю вам міцного здоров'я, щастя та достатку. А нашому Києву – злагоди, перемоги і мирного неба. Слава великому Києву! Слава Україні!» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 28.05).*

А. Парубій назвав перейменування міст і сіл згідно з постановою про декомунізацію - великим історичним рішенням, яке дає змогу українцям жити в українському світі і дивитися на світ українськими очима.

Голова Верховної Ради України А. Парубій підписав Постанову №3864 Верховної Ради України про перейменування Дніпропетровська у Дніпро та Постанову №4085 «Про перейменування окремих населених пунктів та районів».

Нові назви остаточно отримали 9 районів та 278 населених пунктів, серед яких 6 міст та 11 селищ міського типу. Остаточно перейменовані: Комсомольськ у Горішні Плавні, Артемове – Залізне, Дніпродзержинськ – Кам'янське, Кузнецовськ – Вараш, Ульяновка – Благовіщенське, Цюрупинськ – Олешки.

Підписуючи постанови про перейменування, Голова парламенту зазначив: «Це велике історичне рішення, яке дає змогу українцям жити в українському світі і дивитися на світ українськими очима. Дуже важко виховувати патріотичну українську молодь в містах, які носять назви імперських катів, які знищували наших батьків і дідів. Тому, я переконаний, що це рішення допоможе Україні, державі, яка перебуває у війні проти російського окупанта, виховувати патріотичну українську молодь». Постанови набирають чинності з дня їх опублікування *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 01.06).*

Відкриваючи ранкове пленарне засідання Верховної Ради України у вівторок, 31 травня, Голова Верховної Ради України А. Парубій зазначив, що 25 травня назавжди увійде в історію як день визволення Героя України Н. Савченко. «Вона стала незламним символом України в той період, коли Україна була у вогні, коли Україна боролася проти російського окупанта», – наголосив А. Парубій.

Він нагадав, що понад 700 днів тривала її боротьба і в цій боротьбі Україна та Н. Савченко здобули переконливу перемогу.

Народні депутати оплесками привітали Н. Савченко.

Головуючий надав слово для виступу народному депутатові Н. Савченко.

Вона сказала, що повернулася і включається в роботу. Н. Савченко подякувала всім українцям, які боролися за неї, усім українцям світу, які підіймали свідомість громадськості, які підтримали її та Україну.

Н. Савченко зняла свій портрет з трибуни для виступів, замінивши його новим, на якому зображені українські військовослужбовці, які нині перебувають у полоні.

Із заявами, повідомленнями, пропозиціями виступили уповноважені представники депутатських фракцій і груп. Парламентарі приступили до розгляду питань порядку денного (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05*).

2 червня, під час час пленарного засідання, Верховна Рада України ухвалила новий закон про статус суддів та судоустрій.

За проголосував 281 депутат.

Голосування відмовились підтримати фракції Радикальної партії та «Самопоміч», а також депутат Н. Савченко.

Закон підсилює відповідальність суддів та обмежує їх імунітет.

Водночас передбачає створення нового Верховного суду, Вищого антикорупційного суду та Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Відтепер щодо суддів вводяться декларації, які стосуються майна, доброчинності та родинних зв'язків (*Громадське ТБ Одеси (<http://hromadske.od.ua/vru-uhvalyla-novuj-zakon-pro-status-suddiv-ta-sudoustri/>). – 2016. – 02.06*).

Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення змін до статті 23 Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (щодо звільнення від призову на військову службу під час мобілізації близьких родичів осіб, які загинули під час безпосередньої участі в антитерористичній операції)».

Законодавчим актом встановлено, що військовозобов'язані, чиї близькі родичі [чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, дід, баба або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра] загинули або пропали безвісти під час проведення антитерористичної операції, не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період. Відповідні зміни внесено до ч. 2 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4482 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05*).

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до підрозділу 5 розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку ринку вживаних транспортних засобів».

Законодавчим актом підрозділ 5 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України доповнено п. 15, згідно з яким «тимчасово, до 31 грудня 2018 р., встановити ставки акцизного податку на такі товари:

– автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей, включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі;

– інші транспортні засоби з двигуном внутрішнього згорання з іскровим запалюванням та з кривошипно-шатунним механізмом;

– інші транспортні засоби з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем)».

Згідно із Законом, «ставки акцизного податку, встановлені цим пунктом, не застосовуються для легкових автомобілів, якщо вони:

– мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаною державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством, або ввозиться з території такої держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом України;

– вироблені до 1 січня 2010 р.;

– ввозяться на митну територію України особою для власного використання або на користь інших осіб за договорами купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення, поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду в кількості понад один легковий автомобіль протягом календарного року.

У разі відчуження протягом 365 днів з дня реєстрації транспортних засобів, при ввезенні яких були застосовані ставки акцизного податку, визначені цим пунктом, платник податку зобов'язаний сплатити акцизний податок за такі транспортні засоби за ставками, встановленими ст. 215 цього Кодексу».

Цей Закон набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3251 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій».

Документом передбачено утворення сучасних умов залучення інвестицій шляхом максимального спрощення порядку залучення інвестицій через запровадження заявницького принципу їх державного обліку, унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації та введення окремих кодифікаційних змін до чинного законодавства.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2763 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про Установу бізнес-омбудсмена» (назва документа – за періоджерелом).

Законопроектом пропонується запровадити на законодавчому рівні в Україні інститут бізнес-омбудсмена як посередника, незалежної, третьої особи, що сприяє суб'єктам підприємництва у захисті їхнього права на підприємницьку діяльність.

Проектом також пропонується визначити правові засади створення та організації діяльності установи бізнес-омбудсмена, напрями її діяльності, а також принципи її взаємовідносин з державою, державними органами, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, що перебувають у сфері їх управління, а також суб'єктами підприємництва.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4591 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення змін до статті 23 Закону України “Про Національну поліцію” (щодо уточнення деяких положень)».

Законодавчим актом доповнено ч. 1 ст. 23 Закону України «Про національну поліцію» новим п. 26, у якому до основних повноважень Національної поліції віднесено «здійснення оперативно-розшукової діяльності відповідно до закону».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4294 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції» (назва документа – за періоджерелом). Законопроектом передбачається внести зміни до ст. 25 і 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Проектом, зокрема, пропонується викласти ч. 1 ст. 25 «Основні і додаткові адміністративні стягнення» КУпАП у новій редакції, визначивши, що позбавлення права керування транспортними засобами може застосовуватися і як основне, і як додаткове адміністративне стягнення.

За вчинення адміністративних правопорушень, передбачених ч. 1–4 ст. 130 КУпАП, одним з основних адміністративних стягнень пропонується передбачити штраф у розмірі 600, 1 тис. 200 та 2 тис. 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Проектом також пропонується встановити, що порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, карається штрафом від 200 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років або без такого.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4373 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про лікарські засоби” щодо спрощення державної реєстрації лікарських засобів».

Згідно із документом:

– для усіх лікарських засобів, які реєструються в Україні, скорочено

термін ухвалення рішення щодо їх реєстрації чи відмови в реєстрації з місячного терміну до 10 робочих днів;

– лікарські засоби, які зареєстровані компетентним органом Сполучених Штатів Америки, Швейцарії, Японії, Австралії, Канади, лікарські засоби, що за централізованою процедурою зареєстровані компетентним органом Європейського Союзу, для застосування на території цих країн чи держав, які є членами Європейського Союзу, дозволено реєструвати за спрощеною процедурою.

Закон прийнято з урахуванням техніко-юридичних поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4484 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про Звернення Верховної Ради України до сенату Французької Республіки».

Верховна Рада України затвердила Звернення Верховної Ради України до сенату Французької Республіки.

Верховна Рада України:

1. Закликає сенат Французької Республіки не допустити ухвалення рішення, яке може бути сприйняте Російською Федерацією як послаблення єдності позиції Європейського Союзу щодо неприйнятності й засудження протиправних дій Москви на міжнародній арені, а також підірвати зусилля Французької Республіки, спрямовані на мирне врегулювання ситуації та довкола України.

2. Звертається до сенату Французької Республіки із закликом рішуче засудити порушення Російською Федерацією основоположних норм і принципів міжнародного права, яке проявляється у її насильницьких діях на території України.

3. Закликає сенат Французької Республіки всіляко сприяти продовженню тиску на Російську Федерацію як країну, що грубо порушує Статут Організації Об'єднаних Націй, Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року (Будапештський меморандум), Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму до остаточного повернення цієї держави у міжнародно-правове поле.

Відповідний проект зареєстровано за № 4731 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту, Ради Європейського Союзу, Європейської Комісії, парламентів та керівництва держав-членів ЄС щодо запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для громадян України» (назва документа – за першоджерелом).

Верховна Рада звертається до Європейського парламенту, Ради Європейського Союзу, Європейської комісії, парламентів, глав держав і урядів, міністрів юстиції та внутрішніх справ держав, які є членами ЄС, а також

Ісландії, Ліхтенштейна, Норвегії і Швейцарії завершити всі юридичні процедури, які необхідні для схвалення законодавчої ініціативи про внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 539/2001 від 15.03.2001 р. щодо запровадження ЄС безвізового режиму для громадян України вже найближчим часом, до початку літніх канікул.

Відповідний проект зареєстровано за № 4730 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Верховною Радою України прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей, збереження мережі дитячих оздоровчих закладів.

Проектом (реєстр. № 2917) пропонується розширити перелік категорій дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, уточнити повноваження державних органів у сфері оздоровлення і відпочинку дітей, порядок утворення, реорганізації та ліквідації дитячих закладів оздоровлення і відпочинку, встановити відповідальність за порушення вимог щодо подання відомостей до державних реєстрів (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.06).

Верховною Радою України прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо заходів, направлених на сприяння розвитку природно-заповідного фонду України). Законопроект (реєстр. № 3124) розроблено з метою усунення колізій у сфері відшкодування шкоди (збитків) підприємствам, установам, організаціям, що перебувають у державній власності, установами природно-заповідного фонду у процесі набуття права користування земельними ділянками.

Документ передбачає, зокрема, прискорення набуття установами природно-заповідного фонду права користування земельними ділянками, при цьому заплановані до вилучення у підприємств, установ, організацій земельні ділянки надаватимуться в постійне користування установам природно-заповідного фонду і використовуватимуться ними з метою збереження, відтворення та ефективного використання природних комплексів і об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню й естетичну цінність, в інтересах народу України (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.06).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо права на зміну по батькові)».

Законопроектом пропонується доповнити ст. 295 Цивільного кодексу України положеннями, які дають можливість фізичній особі змінювати не лише своє прізвище та/або ім'я, а й по батькові.

Внесення змін обґрунтовується необхідністю виконання рішення Європейського суду з прав людини від 16 травня 2013 року у справі «Гарнага проти України» та дасть можливість усунути відповідні недоліки чинного

законодавства, що стали підставою для постановлення Європейським судом вказаного рішення.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2018 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.06).

Верховною Радою України ухвалено Постанову «Про відзначення 75-річчя з дня народження Богдана Ступки (27 серпня 2016 року)».

Документом, зокрема, пропонується:

1. Урочисто відзначити на державному рівні 75-річчя з дня народження Б. Ступки.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

– утворити організаційний комітет з питань підготовки і проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 75-річчя з дня народження Б. Ступки;

– розробити й затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 75-річчя з дня народження Б. Ступки, вирішити питання фінансового та матеріально-технічного забезпечення цих заходів.

У плані заходів, зокрема, передбачити:

✓ необхідність завершення розробки і встановлення пам'ятника Б. Ступці на місці його поховання;

✓ створення музею Б. Ступки у приміщенні Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка;

✓ проведення урочистостей з нагоди 75-річчя з дня народження Б. Ступки в Національному академічному драматичному театрі ім. І. Франка.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення й радіомовлення України організувати тематичні теле- й радіопередачі, присвячені життю і творчості Б. Ступки, і сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 75-річчя з дня його народження.

4. Рекомендувати Державному агентству України з питань кіно організувати показ фільмів за участі Б. Ступки.

Запропонувати:

✓ Національному банку України виготовити і ввести в обіг ювілейну монету, присвячену 75-річчю з дня народження Б. Ступки;

✓ Українському Державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» видати поштову марку, присвячену 75-річчю з дня народження Б. Ступки.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 4348 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05).

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект закону України «Про внесення змін до статті 13 Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”».

Члени комітету розглянули законопроект № 4680 на своєму засіданні 31

травня.

Під час обговорення зазначалося, що ст. 13 Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» установлено, що до визначення співвласниками багатоквартирного будинку, у якому не створено об'єднання співвласників, форми управління багатоквартирним будинком, але не більше одного року з дня набрання чинності цим Законом, послуги з утримання такого будинку надає суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у багатоквартирному будинку до набрання чинності цим Законом.

У разі якщо протягом одного року з дати набрання чинності цим Законом співвласники багатоквартирного будинку, у якому не створено об'єднання співвласників, не прийняли рішення про форму управління багатоквартирним будинком, управління таким будинком здійснюється управителем, який призначається на конкурсних засадах виконавчим органом місцевої ради, на території якої розташовано багатоквартирний будинок. Тобто, виходячи з вимог Закону, після 1 липня 2016 р. має відбутися перехід від послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій до послуги з управління багатоквартирними будинками.

Комітет за результатами обговорення вирішив рекомендувати прийняти законопроект за основу та в цілому з урахуванням пропозиції щодо доповнення його новими положеннями (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 31.05*).

Депутат БПП М. Найєм звинувачує лідера фракції «Батьківщина» Ю. Тимошенко у виведенні коштів через офшори. Про це він заявив у Верховній Раді під час обговорення проекту постанови про утворення тимчасової слідчої комісії ВР з питань розслідування фактів, оприлюднених у ЗМІ щодо використання офшорних компаній Президентом П. Порошенком та іншими владними особами.

«Ми пропонували створити комісію – нам відмовили в цьому... Але чомусь зареєстрували ...Ляшка. Він хоче стати головою цієї комісії, – зазначив М. Найєм. – Я хочу, щоб ...Ляшко був першим, хто дасть свідчення цій комісії, за які кошти він перелітав літаками Р. Ахметова по його заводах. В цю комісію входять представники фракції Ю. Тимошенко. Я хочу, щоб Ю. Тимошенко першою дала свідчення, які 200 млн дол. вона перераховувала на компанію Somolli Enterprises на офшорах».

Депутат також закликав Службу безпеки України та Національне антикорупційне бюро оприлюднити дані про «чорну бухгалтерію» партії колишнього Президента-утікача В. Януковича (*Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 1.06*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Глава держави взяв участь в урочистих заходах з нагоди Дня прикордонника.

Президент П. Порошенко наголосив, що прикордонники є першим пріоритетом держави та народу України, і зазначив, що робить усе можливе для покращення умов роботи Державної прикордонної служби, яка захищає передові кордони України. Глава держави повідомив, що на останньому засіданні Ради національної безпеки та оборони України поставив завдання забезпечити підвищення рівня грошового забезпечення українських прикордонників на рівні з військовослужбовцями української армії. Уряд виконує це рішення.

Президент відзначив кардинальні зміни за останні два роки у прикордонній службі. Зокрема, глава держави сьогодні оглянув штатне озброєння, яке стоїть на озброєнні ДПСУ, сучасні зразки броньованої техніки, ознайомився із силами і засобами Морської охорони Держприкордонслужби та можливостями використання вертольотів і малогабаритних літаків для спостереження за кордоном.

Президентові та присутнім також було продемонстровано дії прикордонних нарядів у контрольному пункті, показовий виступ кінологів із службовими собаками, рівень підготовки військовослужбовців спеціальних підрозділів. Главі держави була також представлена комплексна система захисту й контролю, яку використовують українські прикордонники на українсько-російському державному кордоні.

«Воїни-прикордонники гідно проявили себе на Сході України. Там, де зараз український народ веде боротьбу за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність країни, проти російської агресії», – підкреслив Президент, додавши, що понад 15 тис. прикордонників узяли участь у АТО, 680 з них відзначено державними нагородами. Глава держави нагадав, що під час виконання завдань у зоні АТО 67 охоронців кордону, захищаючи Батьківщину, віддали своє життя. Присутні вшанували хвилиною мовчання загиблих українських героїв.

Президент підкреслив, що для успіху України важлива ефективна прикордонна служба – добре оснащена, натренована, підготовлена. Глава держави впевнений, що для цього є величезний потенціал і всі підстави.

Глава держави вручив сертифікати на спеціальну й бойову техніку командирам підрозділів.

Президент подякував усім тим, хто сумлінно й самовіддано виконує завдання із захисту Батьківщини та охороняє кордон. «Удачі та успіхів вам, шановні друзі, у вашій нелегкій, ризикованій, але водночас почесній і благородній службі на благо України. Від усього серця бажаю здоров'я, добра, щастя, наснаги та успіхів у службі на благо процвітання нашої Батьківщини», – зазначив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/groshove-zabezpechennya-prikordonnikiv-maye-buti-zbilshene-v-37233>)). – 2016. – 28.05).

Президент П. Порошенко відвідав ДП «Антонов» і привітав колектив підприємства з його 70-річчям.

Глава держави подякував працівникам заводу за непохитну віру у відродження української авіації та літакобудування. «Ви є гордість країни і саме тому сьогодні, в день 70-річчя антонівського колективу, я сьогодні тут, серед

вас. Мені приємно бачити тут очі, які горять, які вірять в те, що ми відродимо українське виробництво літаків», – сказав він.

На переконання П. Порошенка, є всі підстави для оптимізму, адже «Антонов» уклав нові контракти на постачання літаків до Саудівської Аравії, досягнуто домовленості про купівлю Азербайджаном українських повітряних суден, вітчизняні літаки замовляє й Міністерство оборони.

Президент зазначив, що за останній рік, навіть у досить складних умовах, на підприємстві було зроблено чимало задля його розвитку. Як наслідок зросла середня заробітна плата його працівників. «Навіть в умовах, коли Росія як країна-агресор повністю закрила свої ринки для нашого машино- і літакобудування, припинила постачання комплектуючих, ми не скорилися! Ми залишилися незламними. Ми вийшли на нові ринки і навчилися абсолютно по-іншому зараз представляти Україну в світі», – наголосив глава держави.

Президент також зазначив, що він користується літаками, зібраними на підприємстві, – АН-74 і АН-148. «Це гарна реклама щодо безпеки і технологій для літаків», – наголосив він.

«Наше спільне завдання – перетворити Україну з авіаційної держави в авіаційного гравця світового рівня. І те, як активно сьогодні просуваються літаки “Антонов” по всьому світу, дає мені підстави бути твердо переконаним в реальності цього завдання», – наголосив глава держави висловивши переконання, що літакобудування реально може стати стратегічною галуззю української економіки (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-na-zahodah-z-nagodi-70-richchya-dp-antonov-nashe-s-37247>). – 2016. – 31.05).

Президент П. Порошенко зустрівся з депутатом Верховної Ради, делегатом Парламентської асамблеї Ради Європи від України Н. Савченко.

Глава держави передав вітання Н. Савченко від віце-президента США Д. Байдена і президента Європейського парламенту М. Шульца. При цьому глава держави наголосив, що в США та країнах ЄС акції з вимогою визволення української бранки в Росії зіграли вагомую роль.

Президент подякував звільненій льотчиці за чітку публічну підтримку мінських домовленостей, зазначивши, що це є державницькою позицією. Н. Савченко розповіла, що мала можливість і уважно стежила за переговорами в Мінську в лютому 2015 р.: «Я вам вдячна за те, що ви їх зробили».

Глава держави також обговорив з Н. Савченко санкційний список «Савченко – Сенцова» та скоординував спільні дії щодо прискорення звільнення українських в'язнів. «Ми знаходимося в активній фазі звільнення наших заручників. Не маємо права припиняти цю роботу. Навпаки, ми маємо активізуватися», – наголосив Президент.

Крім того, П. Порошенко скоординував з Н. Савченко перспективи представлення позиції України в Парламентській асамблеї Ради Європи та Європейському парламенті. Відповідаючи на питання про готовність включитися до роботи на міжнародному напрямі, Н. Савченко зазначила: «Готова працювати. Моє бажання залежить від бажання України. Оскільки ви їх зараз втілюєте, то я готова працювати скрізь, де ви скажете». Президент запропонував Н. Савченко відвідати ряд європейських країн і провести зустрічі

з європейськими лідерами.

П. Порошенко також обговорив з Н. Савченко ситуацію на лінії зіткнення, зокрема її загострення та загибель командира батальйону 72 бригади А. Жука.

У зустрічі також узяли участь заступники глави АПУ К. Єлісеєв та А. Таранов, прес-секретар Президента С. Цеголко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-proviv-zustrich-z-nadiyeyu-savchenko-37235>). – 2016. – 28.05).

Президент П. Порошенко провів робочу зустріч з головою Одеської обласної державної адміністрації М. Саакашвілі.

Глава держави позитивно оцінив його роботу та висловив упевненість, що «наша команда, надійним членом якої є М. Саакашвілі, здатна багато зробити». Рік тому М. Саакашвілі було призначено очільником Одещини.

Президент доручив М. Саакашвілі взяти під особистий контроль будівництво дороги Одеса – Рені. Питання будівництва цієї дороги має далеко нерегіональне значення.

Глава держави висловив упевненість, що буде виконано вимоги закону щодо перерахування коштів від перевиконання планів митного збору: «Прошу взяти це питання під персональний контроль, і якщо, не дай Боже, буде у нас зрив фінансування, уповільнення темпів або пересунення тендерів на будівництво дороги – прошу інформувати мене особисто».

Глава держави також наголосив на необхідності пришвидшення і завершення в якомога стислі терміни будівництва нового митного терміналу. При цьому Президент відзначив успішний характер трансформацій, який пройшла Одеська митниця за останній рік.

Президент повідомив, що закликав Генерального прокурора невідкладно призначити нового прокурора області, і зазначив, що в Одесі буде створено спеціальний підрозділ Антикорупційного бюро. «Створено всі умови для того, щоб продемонструвати і дати конкретний практичний результат. Можу запевнити вас, що ви маєте і підтримку Президента, і підтримку Прем'єр-міністра, і підтримку уряду, який робить все можливе, щоб забезпечити найефективніше і найшвидше проведення реформ», – наголосив П. Порошенко.

У свою чергу голова Одеської ОДА подякував Президентові за підтримку й забезпечення правопорядку, особливо під час річниці трагічних подій 2 травня 2014 р. «Україна стала сильнішою на Одещині за рік», – сказав очільник Одещини та запевнив Президента в готовності працювати за напрямами, окресленими главою держави, і досягати поставлених цілей.

«Згідно з нашими домовленостями з керівниками Румунії і інших прикордонних держав в нас почалися європейські проекти. Для Одещини це дуже корисні проекти. Вони мають величезний потенціал для майбутнього не тільки Одещини, але й України. Це перша така міжнародна перемога в регіональному масштабі для розвитку, для того щоб залучити європейські фонди на користь кожного мешканця цих регіонів», – зазначив М. Саакашвілі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-proviv-zustrich-z-miheilom-saakashvili-37243>). – 2016. – 30.05).

Президент П. Порошенко наголошує, що проведення виборів на окупованих територіях Донбасу можливе лише за повного виконання Росією і проросійськими бойовиками мінських угод.

Ідеться про виведення окупаційних військ з усієї української території, відновлення Україною контролю над державним кордоном, запровадження озброєної поліцейської міжнародної місії ОБСЄ, яка для контролю виконання домовленостей буде розміщена на лінії зіткнення, візьме під охорону до виведення в Російську Федерацію склади відведеної зброї і поставить на всіх пунктах пропуску свої постійно діючі патрулі задля унеможливлення постачання нових підрозділів російських військ, амуніції, озброєння, повернення найманих бойовиків.

«І лише тоді, за українським законодавством, з міжнародними спостерігачами, за участі українських партій, кандидатів, за умови твердих заходів безпеки, якими захистимо кожного, хто бере участь в кампанії і хто йде голосувати, з допуском українських засобів агітації, засобів інформації, ми проведемо вибори, які чітко відповідають стандартам ОБСЄ. Нічого іншого не буде. Я на цьому наголошую», – заявив глава держави під час виступу на заходах з нагоди Дня прикордонника.

П. Порошенко підкреслив, що саме така позиція України була викладена спочатку в Мирному плані, а потім у мінських угодах. Саме такий алгоритм дій отримав підтримку світової спільноти. «Саме цю українську позицію підтримують наші українські партнери з Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки і з усієї проукраїнської світової коаліції. Саме цю позицію закладено в рішенні Ради безпеки ООН, саме на підставі позиції непорушення мінських домовленостей були запроваджені надзвичайно ефективні світові санкції щодо Росії», – сказав Президент.

Глава держави підкреслив, що через невиконання Росією своїх зобов'язань країни «великої сімки» ухвалили рішення про продовження дії санкцій.

П. Порошенко зазначив, що Президент країни-агресора, розповідаючи про першочерговість політичного врегулювання ситуації на Донбасі, а вже потім – припинення вогню, висловив «лише їх розуміння сценарію проведення виборів під дулами путінських спецназівців». Глава Української держави підкреслив, що це зовсім не відповідає укладеним угодам.

«Питання охорони і відновлення українського контролю над неконтрольованою ділянкою українсько-російського кордону є ключовим у виконанні мінських домовленостей», – наголосив П. Порошенко.

Глава держави також підкреслив, що російський президент може забезпечити припинення вогню, адже «вогонь відкривають солдати російської армії і їх найманці, які діють по команді 100 % російських командирів», відповідні докази про що були надані Головному управління розвідки і Службою безпеки України (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/vibori-na-donbasi-mozhlivi-lishe-za-povnogo-vikonannya-minsk-37229>). – 2016. – 28.05).

Президент П. Порошенко наголосив, що робота з повернення

українських заручників, які незаконно засудженні в Росії або перебувають на окупованій території, є його першим пріоритетом.

В інтерв'ю телеканалу «Інтер» глава держави зазначив, що не хотів би зараз називати конкретні дати, прізвища чи давати обіцянки. «Можу сказати, що, за попередньою домовленістю, ми маємо розраховувати на повернення додому Г. Афанасьєва і Ю. Солошенка», – сказав Президент.

П. Порошенко також наголосив, що тривають переговори, задіяні всі ресурси, починаючи з делегації у тристоронній контактній групі, у нормандському форматі для того, щоб повернути ще 25 українців, які перебувають на окупованій території. «Ми на фінішній прямій щодо умов, термінів і процедури їх повернення», – зазначив Президент (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/povernennya-ukrayinskih-zaruchnikiv-ye-pershim-prioritetom-p-37239>). – 2016. – 29.05).

Президент П. Порошенко підписав Закон, який запроваджує систему ProZorro для закупівель в оборонній сфері.

Підписання Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» відбулося під час зустрічі Президента з представниками Волонтерського десанту Міністерства оборони, зокрема Т. Домановою, А. Переверзєвим, П. Кириєнком, А. Ковальновою та В. Малородом. В зустрічі також взяли участь міністр оборони України генерал-армії С. Полторак та заступник глави Адміністрації Президента України А. Таранов.

«Сьогодні у нас справжнє свято. Місяці довгої боротьби за законодавче врегулювання і реформування процедури закупівель в Міністерстві оборони нарешті завершуються», - сказав Президент на початку зустрічі.

Президент подякував усій команді волонтерів в Міністерстві оборони – авторам закону: «Ви мали повну мою підтримку і підтримку з боку міністра оборони».

«Цей закон остаточно врегулює процедуру прозорого механізму державних закупівель. Він є надзвичайно важливим кроком до зміцнення обороноздатності країни, яка веде боротьбу проти агресора, що вторгся на нашу територію. З іншого боку – цей закон є потужним антикорупційним кроком», - сказав Президент.

Глава держави наголосив, що закон є оптимальним рішенням, яке поєднує специфіку оборонних закупівель з конкретністю, швидкістю та головне – прозорістю, яка означає підконтрольність витрат суспільству.

П. Порошенко зазначив, що адаптована до оборонної сфери система ProZorro «відтепер буде мати остаточну прописку в Міністерстві оборони». При цьому він зазначив, що електронні торги, які вперше були презентовані в Адміністрації Президента і минулого року були лише експериментом – сьогодні стають обов'язковими на рівні закону для всіх.

В свою чергу, міністр оборони С. Полторак висловив переконання, що цей Закон дасть можливість набагато ефективніше проводити закупівлі та здійснювати забезпечення Збройних сил всім необхідним. Завдяки роботі з системою ProZorro у 2015 р. економія склала 200 млн грн, а з початку 2016-го

тільки на закупівлі продуктів харчування вже зекономлено майже 400 млн грн.

«Сьогодні практично всі закупки, які здійснюються Міністерством оборони, здійснюються системою ProZorro. Мені сьогодні приємно те, що робота Волонтерського десанту, експеримент, який був у Міністерстві оборони, став програмою дії уряду», - сказав С. Полторак.

Глава держави також звернув увагу присутніх на питання прийомки готової продукції. «Якість – важливе питання, і треба позбавити можливостей недобропорядних постачальників демпінгувати, за рахунок цього вигравати, а потім постачати брак», - наголосив Президент на необхідності підвищення відповідальності таких постачальників, включно із кримінальною.

В свою чергу волонтер, один з авторів-розробників Закону Т. Доманова зазначила, було дуже складно приймати цей закон, тому що Верховна Рада „не чула”. Загалом – шість разів було провалено голосування, навіть за включення до порядку денного. Волонтер подякувала Президентові, міністру оборони та тій частині патріотичних народних депутатів, які підтримали Закон і відстоювали його до кінця. «Я думаю, що з такою кількістю людей ми побудуємо справжню, незалежну, вільну Україну», - сказала вона.

На завершення зустрічі Президент зазначив, що сьогодні «робиться усе для того, щоб прибрати можливість неконкурентного забезпечення оборонної сфери». «Це стосується не лише ЗСУ, а й Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Національної гвардії, прикордонників, всіх силових підрозділів», - наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/ru/news/ce-lishe-pochatok-prezident-pro-povernennya-nadiyi-savchenko-37187>). – 2016. – 01.06*).

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони».

Підписання Закону відбулося під час зустрічі Президента з представниками «Волонтерського десанту» Міністерства оборони, зокрема Т. Домановою, А. Переверзєвим, П. Кирієнком, А. Ковальновою та В. Малородом. У зустрічі також узяли участь міністр оборони України генерал-армії С. Полторак і заступник глави Адміністрації Президента України А. Таранов.

Глава держави наголосив, що Закон є оптимальним рішенням, яке поєднує специфіку оборонних закупівель з конкретністю, швидкістю та, головне, прозорістю, яка означає підконтрольність витрат суспільству.

П. Порошенко зазначив, що адаптована до оборонної сфери система ProZorro «відтепер буде мати остаточну прописку в Міністерстві оборони». При цьому він зазначив, що електронні торги, які вперше були презентовані в Адміністрації Президента й минулого року були лише експериментом, сьогодні стають обов'язковими на рівні закону для всіх.

У свою чергу міністр оборони С. Полторак висловив переконання, що цей Закон дасть можливість набагато ефективніше проводити закупівлі та здійснювати забезпечення Збройних сил усім необхідним. Завдяки роботі із системою ProZorro у 2015 р. економія становила 200 млн грн, а з початку 2016 р. тільки на закупівлі продуктів харчування вже зекономлено майже 400 млн грн.

На завершення зустрічі Президент зазначив, що сьогодні «робиться усе для того, щоб прибрати можливість неконкурентного забезпечення оборонної сфери». «Це стосується не лише ЗСУ, а й Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Національної гвардії, прикордонників, всіх силових підрозділів», – наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-yakij-zaprovadzhuje-sistemu-prozorr-37259>)). – 2016. – 1.05).

Президент П. Порошенко підписав Закон України № 1369-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту осіб, які доглядають за дітьми-інвалідами та інвалідами I групи», прийнятий Верховною Радою України 17 травня 2016 р.

Закон спрямовано на посилення державної підтримки сімей, де виховуються діти-інваліди підгрупи А.

Згідно із Законом одному з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікунів, піклувальників призначається надбавка на догляд за дитиною-інвалідом підгрупи А незалежно від факту роботи, навчання, служби.

Законом також вносяться зміни до законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», якими до кола застрахованих осіб відноситься один із непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікун, піклувальник, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, а також непрацюючі працездатні особи, які здійснюють догляд за інвалідом I групи або за особою похилого віку, яка за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досягла 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу, надбавку або компенсацію відповідно до законодавства. Періоди отримання цими особами надбавки пропонується зараховувати до страхового стажу та сплачувати за них страхові внески з державного бюджету.

Закон набирає чинності з 1 січня 2017 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-yakij-posilyuye-socialnij-zahist-os-37223>)). – 2016. – 28.05).

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року “Про деякі персональні спеціальні обмежувальні заходи (санкції)”».

Цим Указом глава держави ввів у дію рішення РНБОУ, яким до 31 грудня 2017 р. застосовуються персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до фізичних осіб, які створюють реальні та потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету й територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та порушують права і свободи громадянина, призводять до окупації територій та створюють перешкоди для повноцінної реалізації громадянами України належних прав і свобод.

У переліку осіб, які потрапили в санкційний список, зокрема, генеральний директор телекомпанії «Первый канал» К. Ернст, головний редактор сайту Novorus.info А. Сурков, власник холдингу «Правда.Ру» В. Горшенін, генеральний директор інформаційного агентства ТАСС С. Михайлов, колишній генеральний директор телеканалу LifeNews А. Габрелянов, головний редактор телеканалу Russia Today М. Симоньян.

Усього в переліку осіб, які потрапляють під українські санкції, 17 прізвищ.

Кабінету Міністрів разом зі Службою безпеки України доручено забезпечити реалізацію й моніторинг ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій).

Міністерство закордонних справ України має поінформувати компетентні органи Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки та інших держав про запровадження санкцій і порушити перед ними питання про застосування аналогічних обмежувальних заходів до відповідних осіб.

Контроль за виконанням цього рішення покладено на секретаря Ради національної безпеки й оборони України О. Турчинова.

Указ набирає чинності з дня його опублікування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-uviv-u-diyu-rishennya-rnbou-shodo-personalnih-sank-37221>). – 2016. – 27.05).

Президент П. Порошенко підписав указ, яким призначив Генерального секретаря НАТО (2009–2014 рр.) А. Фог Расмуссена радником Президента України.

Документ розміщено на сайті Президента України.

А. Фог Расмуссен був 12 Генеральним секретарем Північноатлантичного альянсу в період з 1 серпня 2009 по 5 вересня 2014 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/andersa-fog-rasmussena-priznacheno-radnikom-prezidenta-ukray-37225>). – 2016. – 27.05).

В. Гройсман наголошує, що «кожен день має бути присвячений роботі над тим, щоб українські діти жили краще, ніж ми».

Важливо кожного дня пам'ятати про особливі потреби дітей і створювати такі умови, що дадуть дітям можливість здобути якісну освіту та розвинути свої можливості. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу, 1 червня.

«Хотів би привітати усю Україну з Днем захисту дітей. Це дуже важливий день, оскільки ми акцентуємо увагу на необхідності особливої турботи про дітей, про захист їхніх прав, про створення нормальних умов для їхнього життя і розвитку. Але думаю, що буде справедливо, коли кожен день нашого життя буде присвячений тому, щоби українські діти жили краще, ніж ми, в більш якісних умовах. Для цього нам потрібно завжди пам'ятати про їхні особливі дитячі потреби», – заявив В. Гройсман.

За його словами, необхідно створити сприятливі умови, що дадуть дітям можливість розвинути свої таланти. «У дітей немає другого шансу відвідати

садочок, отримати якісну шкільну освіту, немає другого шансу у житті розвинути свої здібності у ранньому віці, – наголосив В. Гройсман. – У нас прекрасні і чудові діти».

Так, потреби дітей є пріоритетом роботи Кабінету Міністрів, зокрема, у сферах освіти й охорони здоров'я, що визначено в нещодавно затвердженому Плані пріоритетних кроків уряду до кінця 2016 року, зауважив Прем'єр-міністр (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078506&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Упровадження електронного декларування продемонструє подвійні стандарти політичних популістів. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу, 1 червня.

«Хочу подивитися, чи є в цих популістів майно за кордоном, чи немає, чи мали відношення до офшорних компаній, які не задекларовані, які абсолютно ніде поки що невідомі нікому, чи не мали, чи фінансувалися їхні кампанії, передвиборчі у тому числі, за 20 років, чи зараховувалися туди кошти від газових обладунків, чи не зараховувалися, чи мали відношення до того, щоби знищити газовидобувну галузь країни, чи не мали, чи заробляли вони на транзиті газу з Росії тіньові 20–30 дол. з кожної тисячі кубів, чи не заробляли. І таких питань є десятки», – підкреслив В. Гройсман. Глава уряду також запевнив, що буде одним з перших, хто заповнить електронну декларацію.

Прем'єр-міністр зауважив, що багато політиків невинувато багато часу проводять на різних телевізійних програмах на шкоду основній роботі. «По 24 год на добу сидять на телебаченні. У вас роботи немає? Я за те, щоби була свобода слова, щоби усе було відкрито, щоби усе було абсолютно нормально, але якщо людина дуже багато часу займається в публічному просторі, це означає, що на роботу просто немає часу, тільки на піар», – зазначив він.

В. Гройсман зауважив, що ставиться з гумором і оптимізмом до критики, якої зазнає уряд з боку популістів, тому що вона у своїй більшості не відповідає дійсності. «Це означає єдине, що ми йдемо правильним шляхом і нам потрібно більше забезпечувати таких рішень, як ми приймали по лікам. Теж саме із митницею, теж саме із системою державних закупівель, теж саме із іншими реформами, які будуть робити цю країну багатію і громадян цієї країни заможними, нашої країни», – підкреслив він.

Глава уряду навів приклад із голосуванням за закон про спрощення реєстрації лікарських засобів Верховною Радою у вівторок, 31 травня. За його словами, прийняття законопроекту блокувалося більше місяця й деякі фракції віддали за нього лише декілька голосів.

В. Гройсман зауважив, що розвиток національної економіки та підвищення добробуту громадян є завданням щоденної роботи кожного з міністрів, та закликав членів уряду до відкритості, публічності і прийняття ефективних рішень. «Дуже важливо, щоби ми з вами були відвертими перед суспільством, говорили про реальний стан і пропонували вирішення питань абсолютно конкретно», – зазначив він (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078873&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

В. Гройсман наголошує, що ініційоване урядом спрощення реєстрації ліків сприятиме зниженню цін, розвитку національного виробництва і відкриттю доступу громадянам до якісних лікарських засобів.

Внесення Верховною Радою України змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо спрощення реєстрації лікарських засобів дасть змогу розвивати національне виробництво ліків, прийтиме зменшенню цін, відкриє громадянам доступ до якісних медичних препаратів, а також розвивати фармацевтичний ринок України. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду в середу.

«Ми учора внесли зміни до закону про ліки. Це означає, що якісні ліки, які виробляються і споживаються на ринках Європейського Союзу, США, Канади, Австралії, Японії, тепер будуть в абсолютно вільному доступі в Україні. Ці ліки є якісними, ці ліки мають нормальну ціну, не завищену, як це відбувається сьогодні в Україні з ліками, які регулюються ділками фармацевтичними, кого допустити на ринок України, а кого ні», – заявив В. Гройсман, коментуючи голосування за цей проект закону, яке відбулося у вівторок у парламенті.

Глава уряду подякував Голові Верховної Ради України А. Парубію «за принципову позицію у цьому питанні», президії Верховної Ради та народним депутатам, які захищали цей Закон і забезпечили його проходження через комітети парламенту та сесійну залу.

Це рішення також підтримав Президент України. Він готовий підписати Закон, як тільки він надійде, повідомив Прем'єр-міністр. «Це буде означати, що ми в цій історії поставили крапку і будемо розвивати національне виробництво ліків у конкурентному середовищі. А це означає, що буде і ціна, і якість, і люди будуть мати можливість доступу до абсолютно нової якості ліків», – підкреслив він.

В. Гройсман зауважив, що протягом місяця прийняття цього Закону блокувалося. «Більше місяця з цим Законом відбувалися детективні історії: то там десь якусь букву змінили, то там якусь кому поставили не ту, що потрібно, для того щоб спотворити цей Закон і далі, щоб ринок був закритий, законсервований, і умовно кажучи, п'ять-шість фірм впливали на ліки в країні», – зазначив він.

Глава уряду зазначив, що багато хто не був зацікавлений в ухваленні цього Закону, про що свідчать результати голосування фракцій у парламенті. «Подивіться, як голосували популісти, подивіться, скільки ті чи інші фракції дали голосів. Ви побачите, що дали одиниці голосів тільки для того, щоб сказати: “Наша фракція голосувала”, а насправді не хотіли голосування цього рішення, блокували його» ***(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078836&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).***

В. Гройсман наголошує, що уряд працює над розробкою рішень щодо підтримки невеликих фермерських господарств.

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у вівторок, 31 травня, провів нараду з представниками аграрного бізнесу щодо обговорення актуальних питань

подальшого розвитку агропромислового комплексу.

«Хочу підкреслити абсолютну підтримку уряду, розуміння необхідності розвитку аграрного сектору, у тому числі і створення умов для того, щоб ми нашу аграрну продукцію не тільки сировиною відправляли, а орієнтувалися у тому числі на більш глибоку переробку, створювали додану вартість в Україні, розвивали можливості нашого внутрішнього ринку і, беззаперечно, підтримували експорт нашої продукції», – заявив В. Гройсман, відкриваючи засідання.

Уряд підтримує ідею розробки системи адресної цільової підтримки невеликих господарств до 500 га, про що було домовлено на попередній зустрічі В. Гройсмана з представниками аграрного сектору під час його головування у Верховній Раді України, та розробляє необхідну нормативну базу.

Учасники обговорення наголосили на необхідності виведення вітчизняних аграрних виробників «з тіні», чому сприятиме запровадження прозорої і справедливої системи оподаткування. Вони зауважили на потребі підтримки дрібних господарств, зокрема шляхом стимулювання кооперативів, а також галузі тваринництва, що здійснює переробку і створює додану вартість у країні.

Представники аграрного бізнесу виявили зацікавленість у підтримці закладів професійно-технічної освіти для якісної підготовки фахівців.

Глава уряду запевнив представників аграрного сектору у своїй підтримці. «Я зацікавлений у тому, щоб аграрний сектор розвивався, ...щоби ви розширювали продукцію та поглиблювали переробку сировини, ...щоб ваша продукція була конкурентоздатною, і готовий надавати підтримку дрібним виробниками через кооперацію. Я зацікавлений у тому, щоб система оподаткування була ефективною з точки зору наповнення бюджету», – підкреслив він.

Сторони домовилися відновити діяльність робочої групи для напрацювання пропозицій щодо вирішення ключових проблем галузі. Групу очолить профільний міністр аграрної політики та продовольства України Т. Кутувий
(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249076815&cat_id=244276429). – 2016. – 31.05).

В. Гройсман зазначає, що з 1 серпня всі державні закупівлі мають здійснюватися через електронну систему ProZorro. Керівники державних органів, що не здійснять такого переходу, мають бути звільнені. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час засідання уряду в середу, 1 червня.

«Те, що десь є максимум закупівель через ProZorro, а десь мінімум, говорить тільки про єдине: немає політичної волі на впровадження – раз, не усі ще зрозуміли, що державна гривня – це державна, а не власна. Але ми дуже швидко усім усе роз'яснимо», – зазначив Прем'єр-міністр.

В. Гройсман зауважив, що найкращою за показником упровадження системи ProZorro в Україні є Дніпропетровська область. Разом з тим, коментуючи регіони, у яких справи йдуть не так добре, він зауважив: «У мене питання буде лише єдине: чим допомогти, як заохотити усі закупівлі робити через систему ProZorro?»

Глава уряду наголосив, що здійснення закупівель через систему публічних електронних закупівель ProZorro дає можливість заощадити десятки мільярдів гривень. «Прозора система закупівель має охоплювати 100 % державних закупівель у нашій країні. Це десятки мільярдів гривень, які можуть бути заощаджені», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зауважив, що ціни деяких позицій при закупівлях відрізняються майже удвічі. «Це означає, що ми можемо або удвічі більше закуповувати, або удвічі менше витратити, розподіляти ресурси. І я думаю, що для нас це теж має бути одним дуже важливим пріоритетом. Немає чого свої брудні руки ділкам сувати в національний бюджет. Це є принципово важливе питання для кожної сфери, – підкреслив він. – Перед урядом стоїть завдання, з одного боку, розвинути національну економіку, з іншого – наповнити державний бюджет. І через цей бюджет модернізувати усі сфери життя, а також забезпечити ефективну соціальну політику і соціальний захист громадян. Це є дуже важливо» (Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078028&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

В. Гройсман у вівторок, 31 травня, обговорив з головою сейму Литви Л. Граужинене та маршалком сенату Польщі С. Карчевським перспективи співпраці країн. Сторони обговорили перспективи співпраці держав, а також перебіг реформ в Україні та ситуацію на Донбасі.

В. Гройсман подякував за підтримку України з боку Литви й Польщі. «Ми знаємо вашу позицію щодо викликів, які є сьогодні в Україні. Ми відчуваємо вашу підтримку, підтримку ваших країн, зокрема в питанні підтримки України у складній ситуації, яка склалася у зв'язку з російською агресією. Для нас дуже важлива ваша підтримка», – підкреслив він.

Прем'єр-міністр поінформував співрозмовників про плани щодо проведення реформ у країні. Серед пріоритетів уряду – макроекономічна стабілізація, ефективна боротьба з корупцією, продовження дерегуляції та призначення якісного менеджменту державних підприємств, проведення публічної приватизації. Також на порядку денному – структурні реформи у сферах освіти й охорони здоров'я, конституційна та судова реформи, реформи у сфері національної безпеки й оборони, продовження реформи енергетичного сектору.

В. Гройсман зауважив, що з 1 травня уряд розпочав масштабну реформу державної служби, а також встановив єдину ринкову ціну на газ. До кінця серпня заплановано запровадження електронного декларування державних службовців, зазначив він.

Глава уряду повідомив, що Кабінет Міністрів розпочав масштабну реформу української митниці та закликав до співпраці країн у митній сфері. «Українська митниця – є одним з символів української корупції, і я абсолютно сповнений рішучості поставити у цьому питанні крапку», – підкреслив В. Гройсман.

Уряд продовжить взаємодію з Європейським Союзом і європейську інтеграцію. Він нагадав, що у складі Кабінету Міністрів уперше сформовано посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції

України, що говорить про «чіткий фокус уваги» уряду, зазначив він.

Окремо Прем'єр-міністр акцентував увагу на питанні упровадження безвізового режиму Європейським Союзом для України. «Україна виконала усі вимоги, і ми би дуже хотіли, щоби найближчим часом рішення Європейського парламенту було ухвалено так, як це і було передбачено Планом дії щодо лібералізації візового режиму Європейським Союзом для України. Це є дуже важливо, оскільки будь-які зміни у цьому рішенні будуть дуже поганим сигналом для українського суспільства», – підкреслив він.

Також В. Гройсман закликав представників Литви й Польщі докласти всі можливі зусилля для якнайшвидшого процесу ратифікації Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом.

Прем'єр-міністр поінформував їх про ситуацію на Донбасі та наголосив на важливості продовження санкцій проти Російської Федерації. «Зараз оборона на сході нашого кордону є насправді оборона на сході ЄС», – зауважив він.

Глава уряду висловився за поглиблення співпраці держав, що є надзвичайно важливим «з точки зору і досвіду, і змін, яких потребує Україна». «Я буду робити усе для того, щоби і на рівні урядів, і на рівні парламентів, і на рівні наших народів ми лише поглиблювали нашу співпрацю. Ми маємо між нашими країнами дуже великі можливості спільного майбутнього», – запевнив В. Гройсман.

Представники парламентів Литовської Республіки та Республіки Польща високо оцінили поступ України в реалізації реформ, зокрема щодо досягнення енергетичної незалежності. Вони наголосили на необхідності здійснення необхідних структурних змін і запевнили у своїй підтримці України на шляху реформ.

Маршалок сенату Республіки Польща С. Карчевський офіційно запросив Прем'єр-міністра взяти участь у зустрічі прем'єр-міністрів країн Вишеградської четвірки, яка відбудеться 7–8 вересня у Криниці. В. Гройсман прийняв пропозицію

(Урядовий портал

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249075324&cat_id=244276429), – 2016. – 31.05).

В. Гройсман запевнив, що спекуляції навколо переговорів України з Міжнародним валютним фондом – це фейк і спроба поставити під загрозу економічну стабільність країни.

Оприлюднений деякими політиками так званий проект меморандуму про взаємодію з Міжнародним валютним фондом не є реальним документом і поширюється з єдиною метою – дискредитувати взаємодію України з МВФ та поставити під загрозу економічну стабільність країни. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час спілкування з журналістами на ПрАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча» у Донецькій області в понеділок, 30 травня.

«Коли з'явиться проект меморандуму, ми його опрацюємо з точки зору структурних реформ, які необхідно буде зробити, і вийдемо до суспільства і чесно скажемо, що буде зроблено, в який спосіб, за який період часу», – заявив Прем'єр-міністр.

В. Гройсман підкреслив, що взаємодія з МВФ дає можливість проведення

структурних реформ в Україні. «Для уряду сьогодні є два завдання: економічне зростання – стабільність роботи у людей, стабільність заробітної плати, стабільність курсу національної валюти. І з іншого боку, те, що напрацює національна економіка, дасть нам можливість забезпечити соціальну справедливість», – наголосив він.

В. Гройсман зазначив, що Україні потрібно відійти від сировинної економіки і стати країною з економікою з високою доданою вартістю. Зокрема, за його словами, в Україні є перспективними сектори ІТ, аграрна сфера, металургія. «Уряд буде усе робити для того, щоби розвивати виробництво у всіх сферах, сприяти тому, щоби усі обмеження, регуляції були знищені, – зазначив він. – Потрібно розвивати національну економіку, а не лякати людей документом, що не існує» *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249071980&cat_id=244276429)). – 2016. – 30.05).*

Прем'єр-міністр України В. Гройсман узяв участь в урочистій церемонії складання присяги працівниками Маріупольського відділу поліції в рамках робочої поїздки до Донецької області в понеділок, 30 травня.

Глава уряду зазначив, що з 3,5 тис. претендентів були відібрані «кращі з кращих для служіння цьому прекрасному і славному місту, яке потребує особливої уваги, особливої підтримки і особливої відданості». «Це прифронтове місто, яке кожного дня стикається з багатьма викликами, але ваше служіння, ваша сумлінність – те, що хочуть почути і відчувати українці. Маріупольці хочуть жити у безпеці, благополуччі. Від вас залежить, яким буде сьогоднішня і майбутня», – зауважив В. Гройсман.

Глава уряду закликав співробітників поліції Маріуполя пам'ятати про довіру, яку покладають на них жителі міста та усієї України. «Я би дуже хотів, щоби та довіра, яку ви маєте у своєму серці від цих простих людей, щоби кожного дня пам'ятати про неї. Щоби все робили для того, щоби з гордістю нести звання українського поліцейського. Щоби кожен, хто звернеться до вас за допомогою, її отримав. Це настільки важливо, важливо для кожного українця», – зазначив він.

Прем'єр-міністр побажав співробітникам поліції успіхів, благополуччя та перемоги. «Я би дуже хотів, щоби кожного дня ви йшли на службу і поверталися здорові. Щоби ви завжди пам'ятали, ...що несе відповідальність не тільки особисто за себе, а і за кожного свого товариша, де б він не ніс служіння, – зазначив він. – Ми змінимо судову систему, ми відродимо національну економіку. Ми зробимо усе, щоби правоохоронна система змінилася. Ми будемо все робити для того, щоби Україна відбулася як сучасна незалежна демократична держава».

В. Гройсман вручив цінний подарунок захиснику Донецького аеропорту, т. в. о. начальника патрульної поліції м. Маріуполь В. Горкуну *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249070204&cat_id=244274130)). – 2016. – 30.05).*

Завдання влади – створити умови для посилення та розвитку

українського професійного спорту та забезпечити якісну підготовку спортсменів до XXXI літньої Олімпіади у Ріо-де-Жанейро. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, головуючи на засіданні Організаційного комітету з підготовки та участі спортсменів України в Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, всесвітніх універсіадах, чемпіонатах світу та Європи, у п'ятницю, 27 травня.

«Наші спортсмени привертають увагу своїми досягненнями. Маємо серйозний, професійний спорт, маємо досягнення. І наше з вами завдання, тих людей, хто приймає рішення, – створити умови, щоб цей рух підсилити, дати можливість спортсменам якісно підготуватися до Олімпіади та виконати всі залежні від нас завдання, які дадуть змогу за 70 днів якісно підготуватися до літньої Олімпіади», – заявив В. Гройсман.

Тільки за останній місяць українські спортсмени здобули 200 нагород, повідомив Прем'єр-міністр. «Наша спортивна доблесть сьогодні лунає на весь світ», – зауважив він.

Глава уряду зазначив, що з 2016 р. питання підтримки спорту та фізичної культури перебуває у координації місцевої влади. Він зауважив, що у результаті фінансової децентралізації доходи місцевих бюджетів зросли на 40 %. Зважаючи на це, В. Гройсман закликав органи місцевої влади розвивати спортивний рух та інвестувати у нього ресурси.

Прем'єр-міністр також наголосив на значущості досягнень українських паралімпійців.

Прем'єр-міністр оглянув матеріально-технічну базу Олімпійського навчально-спортивного центру та відвідав тренування національної юніорської збірної команди з греко-римської боротьби, національної збірної команди зі спортивної гімнастики, олімпійської збірної команди з важкої атлетики.

В. Гройсман також поспілкувався із національною паралімпійською збірною командою з фехтування. Відповідаючи на прохання воїна АТО та президента Національного комітету спорту інвалідів В. Сушкевича, він запевнив, що уряд у липні профінансує закупівлю мікроавтобусу для транспортування бійців АТО, що проходять фізкультурно-спортивну реабілітацію за програмою «Повернення до життя» у Західному реабілітаційно-спортивному центрі у Львівській області (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249068196&cat_id=244274130). – 2016. – 27.05*).

П. Розенко наголошує, що уряд не планує відкликати законопроект про накопичувальну систему пенсійного забезпечення.

Кабінет Міністрів України продовжить роботу щодо реформування пенсійної системи України, зокрема щодо запровадження накопичувального рівня пенсійного забезпечення. Про це під час зустрічі з експертами Реанімаційного пакета реформ заявив віце-прем'єр-міністр України П. Розенко.

П. Розенко також повідомив, що Пенсійний фонд завершує інтеграцію всіх пенсійних баз даних в єдину систему. «Думаю, протягом двох місяців ця робота завершиться. Така єдина централізована база дасть змогу людям звертатися за призначенням чи перерахунком пенсії у будь-якому відділенні фонду та дасть змогу проводити верифікацію та контроль за пенсійними виплатами у

постійному режимі», – сказав він.

За словами віце-прем'єра, у подальшому інтегрована база Пенсійного фонду стане основою для створення єдиної бази отримувачів усіх соціальних виплат.

На зустрічі також обговорювалися питання реформування фондів соціального страхування, необхідності зміни підходів до розрахунку прожиткового мінімуму, запровадження медичного страхування та реформування системи соціальних послуг загалом (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249076352&cat_id=244276429). – 2016. – 31.05).

5,5 млн українських родин отримують субсидії автоматично, зазначає П. Розенко. Про це він заявив в інтерв'ю виданню «Цензор.НЕТ».

«Їм не буде треба знов писати заяви, заповнювати декларації, стояти в чергах – це все автоматично зроблять місцеві органи влади», – сказав він.

П. Розенко також повідомив, що отримувачі субсидій, які економно використовуватимуть газ під час опалювального періоду, матимуть змогу монетизувати зекономлені кошти або вкласти їх у програму з енергозбереження. «У наступному році ми доб'ємось того, щоб серед отримувачів субсидій, якщо людина зекономить на використанні газу, в неї на рахунку з'явилися кошти, які вона могла б монетизувати або вкласти в програму з енергозбереження, – зауважив П. Розенко. – Тому що по останньому опалювальному сезону ми бачимо, що субсидіанти використовують приблизно в півтора рази більше природного газу, ніж ті, хто не користується субсидіями. Що ж, це була соціальна програма, ми захистили 5,5 млн родин. Але тепер ми повинні і цю категорію громадян стимулювати до скорочення споживання газу» (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249076088&cat_id=244276429). – 2016. – 31.05).

Віце-прем'єр-міністр П. Розенко зазначає, що Україна стане повністю енергонезалежною державою, незважаючи на спротив антиукраїнського газового лобі. Про це він заявив в інтерв'ю «Цензор.НЕТ».

«Наша національна ідея повинна полягати у тому, щоб стати повністю енергонезалежною державою за два-три роки. Припинити переказувати окупантам мільярди бюджетних коштів. А для цього нам треба дві прості речі: збільшити обсяги власного видобутку газу, і всім – підприємствам, установам, організаціям та й людям – різко скоротити його споживання. У тому числі, переходячи на інші типи енергоносіїв», – сказав він.

П. Розенко зауважив, що деякі політики, які намагаються позиціонуватися як патріоти, «після фрази про те, що треба відмовлятися від російського газу, просто впали в істерику, почали говорити, що ми цього зробити не можемо і різко критикувати та пересмикувати мої слова». «Ось, ціна їхнього справжнього патріотизму», – наголосив він.

«А на вищому політичному рівні до цього підключилося потужне газове лобі, яке вибудувало свій бізнес, а потім і політичну кар'єру, на газовій трубі. Я

говорю про конкретних народних депутатів і політикум у цілому, які за час Незалежності стали газовими королями й королевами, сидючи на мільярдних потоках від російського газу. А представники “Окупаційного блоку” взагалі ледь не почали процедуру моєї відставки під якимись надуманими підставами. У цьому протистоянні треба розуміти одне: різке скорочення споживання газу та відмова від російського газу – для них це шок, втрата власного бізнесу, втрата власних статків. Ось, за що вони реально переживають і печуться, а не за долі простих людей», – підкреслив П. Розенко.

Віце-прем'єр-міністр зазначив, що для таких країн, як Німеччина, Польща, Словаччина, Литва, Латвія, Естонія та багатьох інших ідея поступової відмови від газу стала вже національною ідеєю. «То чому не може ця ідея об'єднати і Україну? І ми повинні це обговорювати всерйоз. А не лякати людей нібито “переходом на опалення дровами й кізяками”, як зробили ці проплачені “Газпромом” політикани», – сказав він, додавши, що газозаміщення – це не крок назад до «буржуйок», а крок уперед, до передових технологій (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078060&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Віце-прем'єр-міністр Г. Зубко зазначив, що облікову ставку при видачі теплих кредитів може бути зменшено.

«У зв'язку з тим що НБУ з 22 квітня знизив облікову ставку з 22 до 19 % річних, а потім і до 18 %, ми спробуємо зменшити облікову ставку при видачі “теплих” кредитів», – заявив віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко в інтерв'ю виданню «Ділова столиця».

За його словами, до фінансування держпрограми приєдналися муніципалітети, які компенсують частину відсотків по кредитах, узятих населенням або ОСББ. «Мова йде про компенсацію 15 % річних за рахунок місцевих бюджетів. Таким чином, люди повертають тільки 60–70 % тіла кредиту, а реальна ставка для них становить 10 %», – підкреслив Г. Зубко.

«Але нам потрібен інший підхід. Тому ми створюємо Фонд енергоефективності по типу структур, які працюють у Литві, Польщі, Латвії. У нього будуть залучатися гроші з державного бюджету та кошти донорів. Ми розраховуємо на “довгі” та дешеві європейські гроші. Наприклад, Європейський інвестиційний банк надає кредити під державні програми на 22 роки під 2 % річних», – заявив Г. Зубко.

Він упевнений, що якщо Фонд енергоефективності видаватиме пільгові кредити під 5 % річних строком на 15–20 років, то енергомодернізація житла стане масовою.

«Обсяг підтримки буде залежати від ефективності проведених заходів. Наприклад, якщо після термомодернізації споживання енергоресурсів знизиться на 15 %, держава компенсує 10–15 % тіла кредиту. Якщо економія становитиме 45 %, то розмір компенсації збільшиться до 40 %», – підкреслив Г. Зубко (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249079279&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Г. Зубко презентував міжнародним партнерам і донорам концепцію та план створення Фонду енергоефективності.

«Створення Фонду енергоефективності, як ключового інструменту реформи енергоефективності, дасть змогу залучити до фінансування проектів щодо енергоефективних заходів міжнародні та державні кошти. Так ми покращимо житлові умови громадян, знизимо споживання газу та їхні рахунки, зробимо крок до енергетичної незалежності України», – наголосив 31 травня віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г. Зубко під час презентації концепції та плану створення Фонду міжнародним партнерам, представникам донорських організацій та банківських установ.

«В Україні існує вкрай неефективна система постачання, обліку та витрачання газу для опалення. Із загальних обсягів газу в 18,6 млрд куб. м ефективно використовується лише 7,2 млрд куб. м. Натомість у системі центрального тепlopостачання втрачається 2,4 млрд куб. м, у будинках – 9 млрд куб. м, а загалом втрати сягають 11,4 млрд куб. м», – зауважив Г. Зубко.

На його думку, створення фонду – крок до європейських стандартів виробництва, постачання та споживання енергії в Україні. «Буде створено новий ринок енергоефективних заходів, запроваджено систему сертифікації енергоефективності будівель і збільшено кількість будівель із близьким до нульового споживанням енергії», – підкреслив Г. Зубко. Він вважає, що фонд стане потужною машиною із залучення інвестицій від міжнародних організацій для проектів модернізації інфраструктури.

Г. Зубко переконаний, що структура управління Фондом енергоефективності дасть змогу здійснювати незалежну політику, яка абсолютно виключає корупційну складову та забезпечує прозорий механізм прийняття рішень. Адже координаційний комітет, що узгоджуватиме стратегію, складатиметься з представників донорів, МФО та уряду. «Модель фонду створена спільно з нашими партнерами – урядом Німеччини та Євросоюзом. Крім того, подібні моделі відпрацьовано у європейських країнах. Аналоги є у Польщі – Фонд термореновації, Литві – Фонд Jessica, Чехії – “Нові зелені збереження”», – повідомив віце-прем'єр-міністр.

За його словами, результатів фонд досягне вже у перші роки роботи, а істотних – до 2021 р. «Це, зокрема, економія споживання та імпорту газу щороку на 1,5 млрд куб. м (300 млн дол.), економія держбюджету на фінансування субсидій у 5 млрд грн щороку, – зазначив він. – План створення фонду передбачає його запуск уже після закінчення опалюваного сезону 2016/17. До цього часу має бути прийнято відповідну постанову КМУ про створення фонду, закон “Про Фонд енергоефективності”, підписано Міжнародну угоду та передбачено видатки у Законі “Про Держбюджет-2017” та інших нормативних актах». Він зазначив, що до кінця року має бути прийнято ряд законодавчих змін, необхідних для запуску фонду (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249077340&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06*).

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та

житлово-комунального господарства Г. Зубко наголошує, що частина податку на нерухомість повинна йти на будівництво соціального житла. «З минулого року в Україні введено податок на нерухомість. Ми запропонували місцевій владі – 50 % цього податку має витратитися на програми будівництва соціального житла при муніципалітетах», – заявив Г. Зубко в інтерв'ю виданню «Ділова столиця», коментуючи тему створення в Україні соціального житла.

На його думку, якщо місцева влада отримує акциз, наприклад, від автозаправних станцій, розташованих на території органу місцевого самоврядування, то частина зібраних грошей йде на дороги. «Частина податку на нерухомість повинна спрямовуватися на житлові програми», – впевнений Г. Зубко. За його словами, надходження до загального фонду місцевих бюджетів за січень – квітень цього року, без урахування трансфертів, становили 41,7 млрд грн. «Це на 13,3 млрд, або майже на половину більше, ніж за аналогічний період 2015 р. Ми очікуємо, що місцева влада буде активніше фінансувати муніципальні програми», – повідомив Г. Зубко (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078297&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Приватизація та концесія портів – єдиний можливий шлях розвитку морської галузі. Про це заявив міністр інфраструктури України В. Омелян під час зустрічі із заступником міністра інфраструктури, транспорту та доріг Греції М. Крисовелоні, яка відбулася 1 червня 2016 р. в Одесі.

За словами міністра інфраструктури України, реформа морської галузі є одним із пріоритетів діяльності уряду. Це передбачає створення морської адміністрації та реформування Адміністрації портів України.

В. Омелян висловив зацікавленість у розширенні двостороннього співробітництва, зокрема, у питаннях приведення національного законодавства до вимог ЄС, розвитку портової інфраструктури, забезпечення безпеки судноплавства тощо.

Сторони також обговорили можливості створення паромного сполучення між Україною та Грецією. За словами В. Омеляна, реалізація такого проекту має високий торгово-економічний потенціал для обох країн.

Міністр наголосив, що протягом останніх років значно зріс товарообіг між Україною та Китаєм, країнами Перської затоки, країнами Скандинавії. За його словами, у 2020 р. Україна може збільшити експорт зернових культур удвічі, що потребує нарощування потенціалу інфраструктурних об'єктів України та створення нових транспортних коридорів.

В Одесі міністр інфраструктури України візьме участь у роботі Міжнародного транспортного тижня, а також проведе ряд двосторонніх зустрічей
(*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249078240&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Міністр екології і природних ресурсів України О. Семерак 1 червня презентував запуск електронного сервісу здійснення дозвільних процедур у сфері поводження з відходами. Відтепер подати декларацію про відходи можна

онлайн на сервері WWW.E-ECO.GOV.UA.

Згідно із законодавством, кожен суб'єкт господарювання, зареєстрований в Україні, повинен декларувати дані про відходи. За 2015 р. на реєстрацію декларацій про відходи подали лише 6217 суб'єктів господарювання, а це приблизно 1 % від загальної кількості. В електронного декларування є великий бюджетний потенціал. «Ми сподіваємося, що впровадження електронних послуги надасть вигоду не лише підприємцям, а й бюджету. Забезпечення прозорості при реєстрації дозволів стимулюватиме підприємців декларувати відходи, відповідно, і надходження з екологічного податку до бюджету зростуть», – зазначив міністр. На його думку, можна говорити про зростання надходжень з екологічного податку до бюджету в десятки разів.

О. Семерак також повідомив, що на 2016 р. Міністерству екології та природних ресурсів України на виконання програми «Здійснення природоохоронних заходів» було виділено кошти у сумі 232 млн грн. Відповідно до ст. 691 Бюджетного кодексу ці кошти будуть зараховані до спеціального фонду місцевих бюджетів 80 % екологічного податку, 20 % – до державного бюджету.

Проект електронного сервісу здійснення дозвільних процедур у сфері поводження з відходами Міністерство екології та природних ресурсів України розробило спільно з Державним агентством з питань електронного урядування за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249079307&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

Міністерство екології та природних ресурсів України працюватиме над розробкою стратегії відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем. Таку заяву зробив 30 травня міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак під час зустрічі з командою фахівців Світового банку.

«Сучасні світові проблеми – якість води, боротьба із зміною клімату та опустелюванням. Україна має добрий аграрний потенціал, і доволі серйозні запаси води. Тому відновлення зрошувальних систем – одне із пріоритетних завдань міністерства. Особливо ця проблема актуальна на півдні країни. Ми починаємо співпрацю зі Світовим банком у частині залучення коштів на відновлення зрошувальних систем і розвиток зрошуваного землеробства», – зазначив міністр.

Під час зустрічі представники Світового банку розповіли про позитивний досвід впровадження стратегії відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем в інших країнах світу, підкресливши, що при формуванні стратегії кожної держави враховується її екологічна специфіка.

Також фахівці Світового банку наголосили, що для реалізації стратегії необхідно провести вдосконалення законодавчої бази в галузі меліорації земель, орендних відносин, поліпшення інвестиційного клімату.

У свою чергу О. Семерак також поінформував, що Державним агентством водних ресурсів уже проведено роботу щодо внесення змін до Закону України «Про меліорацію земель», розроблено проект закону «Про Організації (асоціації) земле- та водокористувачів з метою посилення відповідальності та

зацікавленості у відновлення зрошуваного землеробства».

«Ми бачимо серед першочергових перспективних територій з відновлення зрошувальних систем Херсонську, Одеську, Полтавську, Миколаївську та Запорізьку області. У цих областях ефективність впровадження заходів буде отримана в найкоротші терміни, оскільки співпраця водогосподарських організацій та аграріїв у відновленні зрошення має на сьогодні практичне застосування. Разом з тим є потреба у відновленні зрошення в інших областях, зокрема, Дніпропетровській, Черкаській та Вінницькій», – зазначив міністр.

Сторони домовилися погодити загальні принципи, які в подальшому ляжуть в основу стратегії відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем. Міністерство екології та природних ресурсів України активно долучається до участі в Координаційній раді з питань розробки стратегії відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем.

«Мінагрополітики, яке відповідає за продовольчу безпеку країни, формує стратегічні напрями розвитку сільськогосподарського виробництва, переробки та збуту продукції, повинно стати надійним партнером Мінекології в розробці стратегії відновлення роботи та розвитку зрошувальних систем України. Це буде спільний проект двох міністерств», – зазначив О. Семерак *(Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249070127&cat_id=244277212). – 2016. – 30.05).

30 травня в Національній академії сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного міністр оборони України генерал армії України С. Полторак провів робочу нараду щодо подальшого розвитку і вдосконалення навчальної й матеріально-технічної бази Міжнародного центру миротворчості та безпеки і його структурних підрозділів.

«Однією з головних цілей Стратегічного оборонного бюлетеня є професіоналізація української армії. Президент України поставив чітке завдання та визначив пріоритет щодо необхідності вдосконалення навчальної та матеріально-технічної бази полігонів Збройних сил України. А саме створення відповідної інфраструктури, будівництва казармених приміщень і службового житла для військових, які постійно перебувають на полігонах. Для виконання цих завдань до кінця 2020 р. буде виділено 500 млн грн на покращення навчальної та матеріально-технічної бази Міжнародного центру миротворчості та безпеки за стандартами НАТО», – наголосив міністр оборони України.

Генерал армії України С. Полторак заслухав командувача Сухопутних військ генерал-лейтенанта С. Попка, начальника Національної академії сухопутних військ генерал-лейтенанта П. Ткачука, а також керівників відповідних підрозділів, які доповіли конкретні плани щодо виконання завдань керівництва держави *(Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249069613&cat_id=244277212). – 2016. – 30.05).

Японія та Україна розглядають перспективи співробітництва у проектах АПК.

Японська сторона вивчає можливості інвестицій до українського аграрного сектору, які з'являються під час реформ українського АПК. Зокрема, йдеться про проекти підтримки дрібних фермерів, виробництво органічних продуктів і постачання сільгосптехніки. Такі питання обговорили під час зустрічі міністр аграрної політики та продовольства України Т. Кутовий та Надзвичайний та Повноважний Посол Японії в Україні Ш. Сумі.

«Під час зустрічі ми обговорювали практичні можливості участі японської сторони у програмах підтримки малих фермерів, виробництва органічних продуктів і постачання сільгосптехніки», – зазначив Т. Кутовий.

Ш. Сумі зі свого боку підтвердив зацікавленість Японії в реалізації проектів в українському АПК. Більш детально можливі проекти сторони обговорять найближчим часом **(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249076352&cat_id=244276429)).** – 2016. – 31.05).

Під час засідання Генеральної сесії Світової асамблеї делегатів Всесвітньої організації з охорони здоров'я тварин (МЄБ) відбулася зустріч представників Держпродспоживслужби України та компетентного органу Лівану в галузі ветеринарії й безпеки харчових продуктів.

Сторони обговорили питання експорту української продукції до Лівану та сертифікації ввезення живої худоби.

Ліванська сторона пообіцяла передати Держпродспоживслужбі оновлений перелік підприємств, затверджених на експорт продукції власного виробництва на ліванський ринок.

Крім того, ліванська делегація під час зустрічі звернула увагу українських колег на порушення власниками собак і котів умов перевезення цих тварин за кордон, зокрема, на факти підробки паспортів і документів на тварин **(Урядовий портал**

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249070589&cat_id=244277212)). – 2016. – 30.05).

Об'єднані громади вже мають 175 інфраструктурних проектів, які можуть реалізовувати за рахунок державної субвенції.

30 травня у Мінрегіоні розглянули ще 79 заявок на інфраструктурні проекти, які реалізуватимуться за рахунок державної субвенції, від 18 об'єднаних громад. На ці проекти планується спрямувати 97 млн грн державної підтримки. Про це повідомив директор департаменту з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади Мінрегіону України С. Шаршов під час другого засідання Комісії з розгляду поданих виконавчими комітетами рад об'єднаних громад заявок на проекти, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державної субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад.

«Загалом 37 об'єднаних громад уже мають 175 затверджених комісією заявок на інфраструктурні проекти, які будуть реалізовуватися за рахунок відповідної субвенції, на загальну суму 209 млн грн. До деяких заявок комісія має як суттєві, так і технічні зауваження. Усі неточності технічного характеру

повинні бути виправлені за лічені дні. Отже, громади вже найближчим часом зможуть почати впроваджувати необхідні для поліпшення послуг на місцях проекти», – зазначив С. Шаршов.

За його інформацією, на другому засіданні комісія розглянула заявки на проекти від об'єднаних громад з 10 областей: Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Луганської, Одеської, Сумської, Хмельницької, Чернівецької та Чернігівської.

Як повідомлялося, 23 травня 2016 р. на першому засіданні комісія розглянула 111 заявок на проекти, що можуть реалізовуватися за кошти державної субвенції на розвиток інфраструктури, на загальну суму близько 120 млн грн від об'єднаних громад із семи областей.

Нагадаємо, у 2016 р. з Державного бюджету об'єднаним територіальним громадам на розвиток інфраструктури передбачено субвенцію у розмірі 1 млрд грн. Кошти субвенції розподілятимуться між 159 об'єднаними громадами за чіткою формулою: залежно від кількості сільського населення та площі громади. Це від 960 тис. грн для найменшої об'єднаної громади до 23 млн грн – для найбільшої **(Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249075939&cat_id=244276429). – 2016. – 31.05).**

Якість питної води в закладах відпочинку й оздоровлення дітей часто не відповідає санітарним нормам, наголошує голова Державної служби з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів В. Лапа.

Одна з найбільших проблем у рамках підготовки закладів до сезону відпочинку та оздоровлення дітей – якість питної води. На цьому наголосив В. Лапа, доповідаючи на засіданні Кабінету Міністрів України 1 червня 2016 р.

«Під час підготовки до оздоровчої кампанії, було досліджено понад 7 тис. проб питної води. На жаль, не відповідає санітарним вимогам кожна 12 проба за хімічними показниками, кожна 20 – за бактеріологічними показниками», – заявив голова Держпродспоживслужби.

Так, показники відхилень за хімічними показниками становлять 7,6 % (найгірші показники у Тернопільській – 28 %, Житомирській – 18 % і Рівненській – 15 % областях), за бактеріологічними показниками – 4,3 % (найгірші показники у Рівненській – 16 %, Житомирській – 5,4 % і Дніпропетровській – 5 % областях).

Крім того, досліджено 169 проб води відкритих водойм за бактеріологічними показниками, відхилення становить – 1,8 %.

Загалом, як повідомив В. Лапа, під час здійснення державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства, який проводиться спеціалістами Держпродспоживслужби, з початку підготовки до оздоровчої кампанії проведено майже 3 тис. комісійних обстежень об'єктів щодо їхньої готовності до роботи.

Із загальної кількості обстежених закладів порушення санітарних норм і правил встановлено у 151 (5,5 %) випадку, про що керівникам надано 140 пропозицій (приписів).

Питома вага їхнього виконання керівниками (власниками) закладів становить у середньому у закладах оздоровлення – 73 %, у закладах відпочинку

– 94 %. Неповне виконання пов'язане з тим, що стаціонарні заклади розпочнуть свою роботу здебільшого з середини червня, тому реалізація пропозицій ще триває
(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249080151&cat_id=244276429). – 2016. – 1.06).

ПОЛІТИКА

Туреччина передала Україні головування у Міжурядовій комісії ТРАСЕКА у 2016 р. Це відбулося під час 12-го щорічного засідання Міжурядової комісії ТРАСЕКА в Одесі. Міністр інфраструктури України В. Омелян подякував турецькій стороні за успішне головування в комісії в 2015 р. і висловив сподівання, що робота комісії сприятиме не тільки розвитку транспортного коридору ТРАСЕКА, а й Євроазійського регіону в цілому.

В. Омелян наголосив, що Міністерством інфраструктури України здійснюється послідовна робота зі створення сучасної транспортної інфраструктури, впровадження нових технологій, збільшення обсягів перевезень з метою забезпечення інтеграції транспортної системи України до європейської. Особлива увага приділяється розвитку мережі міжнародних транспортних коридорів. «Участь України в програмі ТРАСЕКА – один з основних шляхів реалізації державної політики в галузі транспорту», – підкреслив В. Омелян. За його словами, в умовах пошуку нових шляхів переміщення зростаючих товарних потоків, Україна є привабливою та конкурентоспроможною для перевезень транзитних вантажів у напрямку Європа – Азія, Північ – Південь.

Одним з пріоритетів співробітництва відповідно до Угоди про асоціацію є покращення руху пасажирів і вантажів, зростання плинності транспортних потоків між Україною, ЄС та третіми країнами регіону за рахунок усунення адміністративних, технічних, прикордонних та інших перешкод, покращення транспортної мережі та модернізації інфраструктури, зокрема на головних транспортних осях, які поєднують Україну та ЄС (*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=249079252). – 2016. – 1.06).

На саміті у Варшаві НАТО прийме рішення про збільшення практичної допомоги Україні. Про це заявив директор офісу зв'язку НАТО в Україні О. Вінніков.

«Ми очікуємо два основні результати від зустрічі з Україною на саміті. Перше – спільна політична заява, яка підтвердить непохитну підтримку Альянсом українського суверенітету і територіальної цілісності, – зауважив він. – Затвердження всеосяжного пакета підтримки збільшить нашу практичну допомогу Україні. Це прискорить існуючі зусилля з підтримки та внесе нові елементи в один пакет підтримки, який охопить всі сфери співпраці НАТО й України».

За його словами, також у Варшаві відбудеться засідання Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав і урядів. «Це засідання дасть можливість оцінити

прогрес реформ в Україні та обговорити нашу спільну роботу з підтримки України у реформуванні сфери безпеки і оборони», – наголосив О. Вінніков (*Європейська правда* (<http://www.eurointegration.com.ua>). – 2016. – 1.06).

США повністю контролюють переговори в Мінску, незважаючи на те, що їх представник не присутствує за столом переговорів. Об цьому заявив представник української сторони на переговорах Л. Кучма.

По його словам, в Вашингтоні створено спеціальний відділ, який займається виключно мінським процесом. Його очолює В. Нуланд.

Також Л. Кучма зазначив, що першочерговими в переговорах є питання безпеки. Лише після того, як будуть прийняті рішення щодо російсько-української межі, роззброєння і обмін полоненими, сторони почнуть обговорювати політичний процес (*Wikilex* (<http://news.wikilex.com.ua>). – 2016. – 1.06).

Лідер парламентської фракції Радикальної партії О. Ляшко вважає цільовою скасування блокади окупованої частини Донбасу.

«Ми вважаємо, що перекривати економічне співробітництво (з неконтрольованою частиною Донбасу) – це означає, що там будуть російські товари, російський рубль. Там повинні бути українські товари, – зазначив політик, відповідаючи на питання, чи підтримує він ідею скасування блокади. – Коли встановили лінію розмежування... корупціонерам дали можливість обслуговувати контрабандистів, які везуть туди товари. Контрабанда і так іде, тільки бюджет нічого не отримує».

По його думці, військового шляху повернення Донбасу немає. «Вважаємо, що ми повинні інтегрувати і Крим, і Донбас в той самий економічний шлях, через інформаційну, дипломатичну політику», – заявив О. Ляшко (*ВЛАСТИ.НЕТ* (<http://vlasti.net>). – 2016. – 1.06).

Люди, які фігурують у справі про «чорну бухгалтерію» Партії регіонів, повинні понести кримінальну й політичну відповідальність, якщо у їхніх діях буде знайдено склад злочину. Так вважає Голова Верховної Ради А. Парубій.

Спікер нагадав, що це виробництво на сьогодні в Національному антикорупційному бюро, для якого ця справа стане викликом і можливістю «випробувати детективів і міць цієї установи».

Відповідаючи на питання, яка відповідальність повинна бути для фігурантів оприлюднених матеріалів, А. Парубій заявив: «Очевидно, і кримінальна, і політична. Навіть якщо НАБУ не зможе знайти в певних фактах складу злочину, але суспільство побачить, що люди фігурують в цих справах, і НАБУ підтвердить, що фігурують, впевнений, що, крім кримінальної, буде і політична відповідальність».

Нагадаємо, 31 травня нардеп С. Лещенко оприлюднив дані, що підтверджують незаконні виплати Партією регіонів готівкових коштів ряду колишніх і нинішніх високопосадовців. Оприлюднені дані охоплюють короткий

період, тоді як колишній високопоставлений співробітник СБУ В. Трепак подав у Національне антикорупційне бюро документи за всі роки правління В. Януковича (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 1.06).

Оприлюднення «чорної бухгалтерії» Партії регіонів і її матеріалів до НАБУ може бути спробою перекласти відповідальність. Адже злочини не розслідували, тому розсекречення документів саме нині відбулося не випадково. Таку думку висловила юрист Центру протидії корупції О. Щербан.

«Я думаю, що в майбутньому буде ще багато таких сюрпризів, які відіграватимуть певну роль у політичних торгах. Але дуже не хотілося б, щоб предметом політичних торгів ставали розслідування, які є такими важливими для країни», – зазначила вона. Натомість такі торги, каже юрист, відбуваються в нашій державі постійно. Саме це і призводить до зволікання з розслідуваннями важливих справ.

«Я вважаю, що документи умисно були переведені до НАБУ. Тому що службовці СБУ, які ці документи бачили, розуміли, що на їхній підставі довести склад злочину неможливо. Тим паче після їх оприлюднення», – пояснила представник Центру протидії корупції (*ЗІК* (<http://zik.ua>). – 2016. – 1.06).

Политический эксперт Н. Спиридонов рассказал о том, почему именно сейчас появились в публичном пространстве документы из «черной бухгалтерии» В. Януковича. Как считает аналитик, все это произошло не случайно.

Во-первых, как отмечает Н. Спиридонов, политики хотят отвлечь население от экономических и социальных проблем. Во вторую очередь, таким образом, власть хочет сделать сговорчивее тех фигурантов из списка, которые по-прежнему активно действуют в политическом поле. Третьей причиной, по мнению эксперта, могло стать желание власти возобновить уголовные дела против бывших членов Партии регионов (*Wikilex* (<http://news.wikilex.com.ua>). – 2016. – 1.06).

Информация о «черной бухгалтерии» Партии регионов ударит по бывшей коалиции. Такое мнение выразил политолог М. Павлив на пресс-конференции в информационном агентстве «ГолосUA».

«Это может касаться и О. Ляшко, это может касаться и людей, связанных с Юлией Владимировной (Тимошенко. – Прим. ред.), точно может касаться людей, связанных с бывшей “Нашей Украиной”, “Возрождения” и Коломойского», – сообщил эксперт.

По его словам, эта кампания направлена на уничтожение реальных политических конкурентов действующей украинской власти.

При этом М. Павлив отметил, что бывшие «регионалы» и нынешние члены Оппозиционного блока также могут пострадать, поскольку их уголовное преследование может быть в интересах новоиспеченного Генерального прокурора В. Луценко.

Такое дело с серьезной доказательной базой, по мнению политолога,

може стати «легкою перемогою» глави ГПУ.

В той же час, за думкою експерта, обнародування «чорної бухгалтерії» Партії регіонів буде мати довготривалий ефект і стане другим за масштабом політичним скандалом в Україні після «касетного справи» с Мельниченко (*Golos.ua* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 1.06).

Ситуація з оприлюдненими списками журналістів, які отримували акредитацію на окупованих територіях, загрожує свободі преси в Україні. Таку думку в газеті *The New York Times* висловив у своїй статті «Україна оголошує війну журналістиці» один із журналістів, що потрапили в такі списки, А. Бейтсон.

«Сайт (“Миротворець”. – Прим. ред.) і його прихильники в уряді вважають, що журналісти можуть бути розділені на два табори: ті, хто підтримує державу, і ті, хто проти неї, з підтекстом, що журналісти, які критикують уряд, повинні замовкнути, – пише видання. – Це небезпечно в будь-якому суспільстві, особливо в Україні зараз, коли критична журналістика необхідна.

У спробі підтримати “патріотичну” журналістику, у матеріалах якої держава завжди отримує кредит довіри, українські чиновники сприяють становленню журналістської культури, схожою з російською» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 1.06).

ЕКОНОМІКА

У I кварталі 2016 р. реальний ВВП зріс лише на 0,1 %, що менше, ніж очікували в Національному банку України. Про це повідомила голова НБУ В. Гонтарева.

«Траєкторія уповільнення базової інфляції у квітні також відповідала очікуванням НБУ. Це відображало послаблення фундаментальних факторів інфляційного тиску. Завдяки чому інфляція продовжує сповільнюватися. Дезінфляційну тенденцію визначили помірний внутрішній споживчий попит, стримана монетарна політика НБУ, зміцнення обмінного курсу гривні в останні місяці та сприятливі фактори з боку пропозицій продовольчих товарів... Стриманий внутрішній попит. Насамперед про нього свідчить динаміка ВВП в річному вимірі – у I кварталі реальний ВВП зріс лише на 0,1 %, що менше, ніж очікувалося в НБУ. Інше свідчення стриманого попиту – показники роздрібною торгівлі. У січні – квітні обсяг роздрібною торгівлі зріс лише на 2,5 % у річному вимірі», – повідомила В. Гонтарева (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1574171-v-gontareva-zrostannya-vvp-u-pershomu-kvartali-bulo-povilnishim-za-ochikuvannya-nbu>). – 2016. – 26.05).

У березні вперше за два роки динаміка заробітної плати продемонструвала зростання в річному вимірі на 1,6 %. Про це повідомила голова Національного банку України В. Гонтарева.

«У березні вперше за два роки (динаміка заробітної плати) вона

продемонструвала зростання у річному вимірі на 1,6 %. Але в цілому, в I кварталі, вона, порівняно з минулим роком, знизилася на 6,8 %. Я говорю про реальну заробітну плату, не про номінальну, а про реальну», – повідомила В. Гонтарева **(Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1574172-u-berezni-dinamika-zarobitnoyi-plati-prodemonstruvala-zrostannya-na-1-6-u-richnomu-vimiri>)). – 2016. – 26.05).**

Платежний баланс в апрелі сведен с профицитом на уровне 468 млн дол. против дефицита по итогам апреля 2015 г. в 168 млн дол., сообщается на сайте регулятора.

С начала года сальдо платежного баланса остается отрицательным — 345 млн дол. Этот показатель в шесть раз меньше дефицита за аналогичный период предыдущего года – 2,11 млрд дол.

Текущий счет платежного баланса в апреле сведен с профицитом 327 млн дол., за январь – апрель – с дефицитом 639 млн дол.

Счет операций с капиталом сведен с профицитом на уровне 3 млн дол. в апреле и 34 млн дол. – в январе – апреле.

В апреле дефицит финансового счета – 138 млн дол., а за четыре месяца – 260 млн дол.

В марте платежный баланс был сведен с дефицитом в 859 млн дол. (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/31/19893833>)). – 2016. – 31.05).*

Национальный банк внес изменения в порядок проведения регулятором операций по покупке-продаже иностранной валюты на условиях «своп». Об этом говорится в постановлении НБУ № 333, сообщается на сайте регулятора.

По каждой заявке банков Национальный банк рассчитывает разницу между процентными ставками по средствам в гривне и иностранной валюте (разница процентных ставок). Эта разница не может быть ниже учетной ставки Нацбанка плюс 2 п. п.

Нацбанк снизил учетную ставку с 19 до 18 % с 27 мая (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/30/19845599>)). – 2016. – 30.05).*

Национальный банк дал согласие на самоликвидацию Финанс Банку и Инвестиционно-трастовому банку, сообщается на сайте регулятора. Регулятор впервые разрешил ликвидацию банков по инициативе собственников и отзыве их лицензий.

17 мая единственный акционер Инвестиционно-трастового банка – компания «ТИС Капитал» решил ликвидировать финучреждение. 30 мая акционеры Финанс Банка приняли решение о самоликвидации.

Решение акционеров и реальных конечных бенефициарных собственников банков основывалось на желании переориентироваться на другие виды профильной деятельности.

Нацбанк отметил, что вел работу по приведению структур собственности указанных финучреждений к требованиям прозрачности. Контролер банков был установлен, но он не хотел заниматься банковской деятельностью и выбрал путь

самоликвидации. «Это цивилизованный и ответственный способ ухода с рынка. Банковский бизнес – все более контролируемый. В таких условиях собственник может решить сконцентрироваться на своем ключевом бизнесе и оставить банковский», — прокомментировала заместитель главы НБУ Е. Рожкова.

Она подчеркнула, что при самоликвидации погашаются все обязательства перед клиентами, нет нагрузки на Фонд гарантирования вкладов физических лиц и, соответственно, не портится репутация собственников банка.

Общий объем обязательств Финанс Банка и Инвестиционно-трастового банка перед юридическими и физическими лицами не превышает 11 млн грн. У финучреждений достаточно ликвидных средств, чтобы рассчитаться по обязательствам без внешних привлечений (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/06/01/19941173>). – 2016. – 1.06).

Доля иностранного капитала в украинской банковской системе уменьшилась с 48,8 до 45,9 % в апреле. Эти данные НБУ привел без учета неплатежеспособных банков, сообщается на сайте регулятора.

На 1 мая 2016 г. из 109 работающих в Украине банков 42 финансовых учреждения с иностранным капиталом (на 1 января – 41 банк с иностранным капиталом из 117 работающих). В том числе 16 – со 100-процентным иностранным капиталом.

Зарегистрированный уставный капитал украинских банков на 1 мая – 218,2 млрд грн (на 1 января – 206,4 млрд грн). Чистые активы украинских банков на 1 мая – 1268,5 млрд грн (на 1 января – 1254,4 млрд грн), общие активы – 1586,9 млрд грн (на 1 января 2016 – 1571,4 млрд грн) (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/30/1982144>). – 2016. – 30.05).

Комитет по финансовой стабильности согласовал новое положение Национального банка о кредитных рисках банков. Документ вступит в силу с 1 января 2017 г. Об этом рассказала заместитель главы НБУ Е. Рожкова, сообщается на сайте регулятора.

Новые требования к отчетности банков по управлению кредитными рисками в тестовом режиме начнут действовать уже с августа 2016 г. По ее словам, эти требования будут более жесткими, чем существующие. В том числе ужесточаются требования к банковским залогам и финансовому состоянию заемщиков. «Главной задачей введения новых требований к кредитным рискам банков является закрытие “лазеек”, которыми пользовались банки для снижения объемов резервирования», – пояснила Е. Рожкова.

Она заверила, что новое положение о кредитных рисках банков полностью соответствует международной практике надзора за банковской системой (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/31/19895045>). – 2016. – 31.05).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб протягом поточного тижня планує продати активи 16 неплатоспроможних банків на суму 1,05 млрд грн, передає прес-служба ФГВФО.

Серед виставлених на продаж основні засоби та права вимоги за кредитами

ПАТ «Банк “Форум”» на 337,12 млн грн, ПАТ «Брокбізнесбанк» – на понад 231,51 млн грн, ПАТ «Банк “Київська Русь”» – на 105,59 млн грн, ПАТ «Акта банк» – на 103,04 млн грн.

Водночас на продаж виставляються основні засоби ПАТ «КБ “Надра”» на суму понад 127,69 млн грн, ПАТ «БГ Банк» – 85,29 млн грн, ПАТ «ВіЕйБі Банк» – 23,47 млн грн, ПАТ «Банк “Національний кредит”» – 8,08 млн грн, ПАТ «Легбанк» – 7,53 млн грн, ПАТ «Ерде банк» – 3,33 млн грн, ПАТ «Західінкомбанк» – 1,43 млн грн, ПАТ «Прайм-банк» – 1,29 млн грн та ПАТ «Імексбанк» – 0,76 млн грн.

У відомстві зазначають, що права вимоги за кредитами, виданими ПАТ «Злато банк», виставлятимуться на продаж за 6,86 млн грн, ПАТ «Банк “Демарк”» – 5,27 млн грн, ПАТ «КБ “Інтербанк”» – 4,50 млн грн.

Водночас дебіторська заборгованість перед ПАТ «Західінкомбанк» продаватиметься за 0,41 млн грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1575246-fgyfo-planuye-prodati-aktivineplatospromozhnikh-bankiv-na-ponad-1-05-mlrd-grn>). – 2016. – 30.05).

Протягом трьох місяців 2016 р. від продажу державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації, надійшло 25,404 млн грн, передає прес-служба ФДМУ.

Оскільки велика приватизація ще не розпочалася, ці кошти було отримано від продажу об'єктів малої приватизації та чотирьох пакетів акцій на фондових біржах. Ще 1,627 млн грн надійшло від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовано об'єкти, що підлягали приватизації.

Загалом у 2016 р. ФДМУ планує отримати від малої приватизації (продажу об'єктів груп А, Д, Ж) 101,76 млн грн, у тому числі 9,977 млн грн – від продажу земельних ділянок. План-графік очікуваного надходження та орієнтовний перелік об'єктів, що пропонуватимуться на продаж, затверджено відповідним наказом фонду від 22 січня 2016 р. № 110. Згідно з ним, у 2016 р. пропонуватиметься до продажу 360 об'єктів, у тому числі 103 об'єкти разом із земельними ділянками (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1574242-za-tri-misyatsi-2016-roku-mala-privatizatsiya-prinesla-25-404-mln-grn>). – 2016. – 26.05).

Протягом січня – квітня 2016 р. збір платежів з українських митниць до загального фонду державного бюджету становив 69,8 млрд грн. Про це повідомили у прес-службі ДФС України.

«За чотири місяці цього року індикативні показники виконано на 107 %. Таким чином, вдалося додатково забезпечити 4,7 млрд грн надходжень до бюджету», – зазначив голова Державної фіскальної служби України Р. Насіров.

Зокрема, найбільше надходжень отримано від Енергетичної митниці – 14,4 млрд грн, від Київської митниці – 12,4 млрд грн., від Київської міської митниці – 11,5 млрд грн.

«Непогані показники демонструє також Дніпропетровська митниця. За звітний період вдалося зібрати більше 5 млрд грн», – додав Р. Насіров

(Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1574274-r-nasirov-protyagom-chotirokh-misyatsiv-mitnitsi-pererakhuvati-do-derzhbyudzhety-mayzhe-70-mlrd-grn>). – 2016. – 26.05).

Глава Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг, Д. Вовк прогнозує активізацію українського ринку поновлюваних джерел енергії в 2016–2018 рр.

«2015 р. є нехарактерним, оскільки саме в 2015 р. проходили активні дії в зоні АТО, була зміна законодавства в середині року і галузь стабілізувалася тільки в кінці року. З огляду на інертність процесу, я думаю, що в 2016–2018 рр. ми повинні побачити збільшення потужності з поновлюваних джерел», – сказав він.

При цьому Д. Вовк додав, що ринок поновлюваних джерел енергії в Україні є привабливим для інвестування (*Finance.UA (<http://news.finance.ua/ua/news/-/376692/ukrayinskyj-rynok-vidnovlyvalnyh-dzherel-energiyi-aktyvizuyetsya-v-2016-2018>). – 2016. – 27.05).*

В Україні інвестиційний потенціал «зеленої» енергетики оцінюється в 16 млрд євро. Про це повідомив голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С. Савчук, передає прес-служба відомства.

«Експерти оцінюють інвестиційний потенціал ринку “зеленої” енергетики як мінімум 16 млрд євро. Для активізації ринку ми працюємо над створенням сприятливих умов для ведення бізнесу в цій сфері, вдосконалюємо законодавство і приводимо його у відповідність із європейськими нормами», – повідомив С. Савчук.

За словами голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, в Україні є всі технічні та ресурсні передумови, щоб замінити традиційні види палива поновлюваними джерелами енергії. «Ми можемо впевнено говорити, в який би регіон не прийшов інвестор, він знайде ресурс для свого виробництва. Більше того, наша амбітна мета – досягти до 2020 р. 11 % енергії з відновлюваних джерел в кінцевому енергоспоживанні», – підкреслив С. Савчук.

Він також зазначив, що в Україні зростає кількість домогосподарств, які встановлюють на дахах своїх будинків сонячні панелі. Тільки протягом IV кварталу минулого року їх кількість збільшилася на 84 %.

«Ми можемо говорити про створення внутрішнього ринку сонячних панелей, які будуть набагато дешевшими від імпортованих», – зазначив С. Савчук (*Finance.UA (<http://news.finance.ua/ua/news/-/376515/investytsijnyj-potentsial-zelenoyi-energetyky-v-ukrayini-otsinyuyetsya-v-16-mlrd-yevro>). – 2016. – 28.05).*

За січень – квітень 2016 р. підприємствами транспорту перевезено на 4,6 % більше вантажів, ніж у січні – квітні 2015 р. (перевезено 191,4 млн т вантажів проти торішніх 183,5 млн т). Про це повідомляє Економічний

дискусійний клуб.

Причому обсяги транспортування залізничним і трубопровідним транспортом зросли вперше за п'ять років.

Так, залізничним транспортом, яким виконано переважну частину вантажної роботи в секторі (56 %), перевезено 106,9 млн т вантажів, що на 1,5 % більше, ніж у січні – квітні 2015 р.

Друге місце за часткою в загальному обсязі (24 %) посідає автомобільний транспорт, зростання обсягів перевезень яким становило майже 10 % і досягло 46,9 млн т перевезених вантажів.

Морське й річкове перевезення вантажів за чотири місяці поточного року зросло на 7,9 % – до 1,4 млн проти 1,3 млн у січні – квітні 2015 р.

Зростання обсягів перевезень авіаційним транспортом, частка якого в загальній структурі не перевищує 0,5 %, за звітний період становило 11,3 %. Причому авіацією вантажі переважно перевозяться чартерними рейсами в рамках гуманітарних і миротворчих програм ООН (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/obsagi-vantazoperevezhen-v-ukraini-zrosli-na-46>). – 2016. – 31.05).

Після 20 місяців падіння, починаючи з березня цього року, внутрішній роздрібний товарообіг демонструє позитивну динаміку. Про це повідомляє прес-служба Економічного дискусійного клубу.

Так, у I кварталі 2016 р. порівняно з відповідним минулорічним періодом в Україні обсяг роздрібного товарообігу в порівнянних цінах зріс на 1,6 %, а за чотири місяці додав ще 0,9 в. п. і становив 2,5 %. У доларовому еквіваленті за вказаний період роздрібний товарообіг збільшився на 3,8 %.

Зростання обсягів товарообороту відбулося в переважній більшості регіонів, за винятком Запорізької, Дніпропетровської, Львівської, Харківської, Хмельницької, Чернігівської, Черкаської та Чернівецької областей. Серед регіонів найвищий темп зростання відмічається в Луганській області (17,6 %), що пояснюється низькою порівняльною базою минулорічного періоду (падіння у 2015 р. становило по області 71,5 %).

У ЄС-28 у I кварталі зберігалася позитивна динаміка роздрібного товарообігу, який зріс на 5,8 %. При цьому товарообіг продовольчих товарів збільшився на 1,9 %, непродовольчих – на 8,5 %. Зростання обсягів роздрібною торгівлі спостерігалася в переважній більшості країн ЄС.

Водночас у Білорусі, Казахстані та Росії в січні – березні поточного року темпи роздрібного товарообігу були негативними (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/rozdrubnij-tovaroobig-z-pocatku-roku-zris-na-25>). – 2016. – 30.05).

Обсяг необхідних на сьогодні інвестицій у розвиток логістики зернового експорту України становить понад 2,7 млрд дол. Про це з посиланням на дані Світового банку повідомляє «ПроАгро».

Так, на думку СБ, найбільший обсяг інвестицій потрібний на розвиток складського господарства – 1,5 млрд дол. Ще близько 0,6 млрд дол. – фінанси, необхідні для розвитку логістики річкових перевезень зерна.

Як зазначалося, річкові перевезення стають все більш затребуваним і конкурентоспроможним варіантом вивезення українського зерна на експорт. Причинами такого тренду є зростання вантажних тарифів Укрзалізниці й наростаюча амортизація українського парку вагонів-зерновозів.

За оцінкою банку, у розвиток залізничного сегмента української зернової логістики також потрібні об'ємні інвестиції – 640 млн дол. (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/dla-modernizacii-ukrainskoi-zernovoi-logistiki-potribno-27-mlrd-dolariv>). – 2016. – 30.05).

У результаті впровадження нової схеми адміністрування спецрежиму ПДВ для аграріїв за січень – березень 2016 р. обсяг надходжень до державного бюджету України становив 1 млрд грн.

Про результати впровадження нового механізму адміністрування спецрежиму ПДВ розповів глава департаменту ДФС з податків для юридичних осіб О. Лищенко.

За його словами, за I квартал 2016 р. сільгоспвиробниками задекларовані податкові зобов'язання на 1,7 млрд грн. Із зазначеної суми 1 млрд грн надійшов до державного бюджету, 700 млн були перераховані на спеціальні рахунки.

Усього за вказаний період на спецрахунках аграріїв було акумульовано 4,5 млрд грн.

Зменшення обсягу коштів, що перераховуються в ГФСЮ, пов'язують зі скороченням поставок сільськогосподарської продукції – компаніям не вигідно використовувати «спецрежимників» для мінімізації податкових зобов'язань, оскільки 85 % суми ПДВ на сьогодні надходить до бюджету.

Остаточний аналіз фіскальної ефективності нововведень ДФС спільно з експертами планує провести в кінці 2016 р.

Директор профільного департаменту також констатував поступове скорочення кількості звернень аграріїв з питань адміністрування ПДВ. Частково необхідність у роз'яснювальній роботі зникла за рахунок проведення в областях семінарів ДФС з нової моделі оподаткування (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/agrarii-splatili-do-budzetu-ukraini-milard-griven-pdv>). – 2016. – 31.05).

Компанія BayWa Agrar International B.V. (Нідерланди), яка 2015 р. відкрила офіс в Україні, планує реалізувати близько 34 млн т зернових і олійних, у тому числі за рахунок сировини з України. Про це розповів операційний директор компанії-зернотрейдера Д. Ріткерк під час конференції «Зерновий форум & Maritime days-2016», яка відбулася в Одесі.

«Останнім часом BayWa вирішила стати більш інтернаціональною компанією, і в сегменті торгівлі сільгосппродукцією ми плануємо стати одним з головних гравців на європейському ринку», – зазначив Д. Ріткерк (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/na-ukrainskij-rinok-vijsov-se-odin-potuznij-zernotrejder>). – 2016. – 26.05).

Витрати на виробництво сільськогосподарської продукції в Україні в

січні – квітні 2016 р. зросли на 14 % порівняно з тим же періодом 2015 р. Про це повідомила Державна служба статистики України.

Як інформують статисти, витрати на виробництво рослинницької продукції зросли на 9 %, а тваринницької – на 25 %.

Так, порівнюючи квітень з березнем, сукупні витрати на виробництво сільськогосподарської продукції зросли на 1 %. Витрати на виробництво рослинницької продукції збільшилися на 1 %, а тваринницької – на 2 %.

Щодо витрат на матеріально-технічні ресурси промислового походження, які використовуються в сільськогосподарському виробництві, то вони в період квітня проти березня знизилися на 2 %, а за чотири місяці порівняно із січнем – квітнем 2015 р. збільшилися на 1 % (*Agravery (http://agravery.com/uk/posts/show/virobnictvo-silgospprodukcii-v-ukraini-podorozcalo-na-14). – 2016. – 31.05).*

На 67,6 % у квітні, порівняно з березнем, Україна збільшила експорт зерна й борошна. Про це в блозі пише аналітик аграрного ринку компанії «ПроАгро» Я. Левицький.

«У квітні 2016 р. Україна наростила поставки на зовнішні ринки зернових, зернобобових культур та борошна в порівнянні з попереднім місяцем на 67,6 %, або на понад 1,4 млн т – до 3,6 млн т. Збільшення обсягів експорту відбулося, в основному, за рахунок пшениці й кукурудзи, також майже вдвічі зросли поставки ячменю. При цьому експорт вівса і сорго скоротився, а жито на зарубіжні ринки не поставлялося взагалі», – зазначає аналітик.

Квітневий експорт пшениці порівняно з березнем зріс удвічі, а кукурудзи – на 51,8 %. «Разом з тим частина пшениці в зерновому експорті з України збільшилася з березневих 32,7 до 36,7 %, а частка кукурудзи в зовнішньоторговельних поставках, навпаки, знизилася з 62,9 до 57 %», – додає він (*Agravery (http://agravery.com/uk/posts/show/u-kvitni-ukraina-zbilsila-eksport-zerna-i-borosna-na-676). – 2016. – 27.05).*

В Україні у квітні 2016 р. розмір заробітної плати зменшився на 0,5 порівняно із березнем цього року. Про це повідомляє Держстатистики.

Водночас, за даними відомства, порівняно з квітнем минулого року обсяг заробітної плати в Україні зріс на 22,4 %.

У Держстатистики також зазначили, що середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у квітні 2016 р. становила 4 тис. 895 грн.

Додамо, що розмір реальної заробітної плати в Україні у квітні 2016 р. зменшився на 3,9 % порівняно з березнем цього року.

Водночас у річному вимірі розмір реальної заробітної плати в Україні збільшився на 7,6 % (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua/uk/news/1574695-rozmir-zarobitnoyi-plati-u-kvitni-zmenshivsia-na-0-5-derzhstatistiki). – 2016. – 28.05).*

Станом на 1 травня 2016 р. порівняно з 1 травня 2015 р. заборгованість

з виплати заробітної плати зросла на 23,6 %, або на 352,3 млн грн, передає Держстатистики.

За даними Держстатистики, за вказаний період заборгованість з виплати заробітної плати зросла 23,6 % і станом на 1 травня поточного року становила 1,849 млрд проти 1,496 млрд грн у минулому році. Зокрема, основна частка загальної суми боргу приходилася на Луганську область – 448 млн грн, на Донецьку область – 321,1 млн грн, Харківську область – 186,9 млн грн.

Додамо, що дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції, а також можуть бути уточнені (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1575363-zaborgovanist-iz-viplati-zarplati-zrosla-za-rik-na-23-6>). – 2016. – 31.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Обсяг іноземних капітальних інвестицій в Україну в січні – березні становив 1,04 млрд грн. Як повідомляє Державна служба статистики, це на 17,68 % більше, ніж за аналогічний період 2015 р.

Інвестиції з держбюджету в січні – березні зменшилися на 25,5 % – до 251,7 млн грн, з місцевих бюджетів – зросли на 68,9 %, до 914,1 млн грн. Обсяг коштів громадян на будівництво житла збільшився на 22,2 % і становив 6,216 млрд грн.

Загальний обсяг капітальних інвестицій за три місяці становив 51,592 млрд грн, що на 15,3 % більше, ніж за аналогічний період 2015 р.

Вагома частка капінвестицій (95,6 % загального обсягу) освоєно в матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди становлять 46,9 % усіх інвестицій, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 44,2 %. У нематеріальні активи вкладено 4,4 % загального обсягу капітальних інвестицій (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/376654/derzhstat-inozemni-investytsiyi-v-ukrayinu-zrosly-majzhe-na-18>). – 2016. – 29.05).

Європейський Союз видав ліцензії на закупівлю майже 4 тис. т української пшениці в рамках безмитної квоти. Про це повідомляє інформаційна компанія «ПроАгро».

Станом на 20 травня 2016 р. європейським покупцям були видані ліцензії на поставку в ЄС 3,9 тис. т української пшениці в рамках встановлених квот на 2016 р. на безмитний імпорт української сільгосппродукції. З початку року ЄС уже видав ліцензії на закупівлю 946,6 тис. т української пшениці та 14,3 тис. т українського ячменю, що становить, відповідно 99,64 і 5,72 % від річної безмитної квоти. Квота на імпорт кукурудзи в розмірі 400 тис. т була обрана імпортерами на 100 %.

Загальний обсяг виділених безмитних квот, відкритих на 2016 р. у рамках автономних торгових преференцій ЄС, наданих Україні, на пшеницю, ячмінь і кукурудзу становить 1,6 млн т. Таким чином, на сьогодні ліцензії на безмитне

ввезення видані на зернові сумарним обсягом 1,36 млн т, тобто використання квоти становить 85,05 % (*Agravery (<http://agravery.com/uk/posts/show/es-vidav-licenzii-na-zakupivlu-majze-4-tis-tonn-ukrainskoi-psenici>). – 2016. – 30.05*).

Європейський інвестиційний банк має намір виділити Україні 200 млн євро на розвиток громадського транспорту. Структура кредиту розрахована для фінансування 20 адміністративних одиниць України.

«Схеми, які будуть фінансуватися, підвищать частоту і стійкість громадського транспорту в середніх містах України, що матиме позитивний вплив на економіку цих міст. Крім того, очікується економія часу для пасажирів, економія експлуатації транспортних засобів та витрат на дорожньо-транспортні пригоди, а також скорочення шкідливих викидів в результаті очікуваного переходу пасажирів до електричних видів транспорту», – ідеться в повідомленні.

Як зазначається, ЄІБ планує інвестувати 200 млн євро. Загальна вартість проекту становить 400 млн (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1575213-yeib-maye-vidilit-200-mln-yevro-na-rozvitok-gromadskogo-transportu>). – 2016. – 30.05*).

Об'єднані Арабські Емірати призупинили імпорт харчової продукції з України у зв'язку з припиненням сертифікації українського халяльного центру, який раніше мав право видавати сертифікати халяль на нашу продукцію. Про це повідомили у прес-службі Держпродспоживслужби.

У відомстві зазначають, що питання відновлення сертифікації українського халяльного центру перебуває на особистому контролі міністра аграрної політики та продовольства Т. Кутового та голови Держпродспоживслужби України В. Лапи.

За даними Держпродспоживслужби, під час української делегації з новопризначеним делегатом ОАЕ А. Кассімі, яка відбулася в Парижі в рамках засідання 84 Генеральної сесії Світової асамблеї делегатів Всесвітньої організації з охорони здоров'я тварин (МЄБ), А. Кассімі запевнив українську сторону, що станом на сьогодні для експорту української харчової продукції в ОАЕ затверджено п'ять підприємств із забою та виробництва м'яса птиці та продуктів з нього.

«Питання не пов'язане з якістю вітчизняної харчової продукції: наша продукція безпечна та відповідає вимогам міжнародних партнерів, про що говорить значна диверсифікація світових ринків. У цьому випадку проблема полягає у внутрішніх процедурах визначення повноважень сертифікаційних центрів халяль Об'єднаними Арабськими Еміратами», – наголосив голова Держпродспоживслужби.

У відомстві наголошують, що Держпродспоживслужба підготувала офіційний запит до компетентного органу ОАЕ щодо врегулювання зазначеної ситуації (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1575193-oe-timchasovo-prizupinili-eksport-ukrayinskoyi-kharchovoyi-produktsiyi>). – 2016. – 30.05*).

Україна вивчає можливості розширення експорту української аграрної продукції до Індонезії. Про це повідомили у прес-службі Держспоживслужби.

За даними Держспоживслужби, Посольство України в Індонезії надало пропозицію щодо розширення переліку експорту сільськогосподарської продукції до Індонезії.

За попередніми даними, потенціал на ринку Індонезії мають цибуля, часник, черешня, картопля, морква, кукурудза, кукурудзяне борошно, ячмінь, овес, жито, житнє борошно, соя, сорго та горох.

У відомстві зазначають, що у січні 2016 р. Республіка Індонезія прийняла рішення зареєструвати Одеську прикордонну державну контрольно-токсикологічну лабораторію. Так, вказана лабораторія відповідає індонезійській системі контролю за безпечністю та якістю харчових продуктів. Відповідно, таке рішення дає можливість Україні постачати до Індонезії свіжу продукцію рослинного походження.

Згідно з даними відомства, за три місяці 2016 р. Одеська лабораторія проаналізувала 102 зразки продовольчої пшениці, яка відправляється в Індонезію обсягом 566,2 тис. т, у тому числі за травень – 22 зразки (127,6 тис. т) на визначення залишкових кількостей пестицидів, тяжких металів і мікотоксинів
(Українські Національні Новини
(<http://www.unn.com.ua/uk/news/1575669-ukrayina-vivchaye-mozhливosti-rozshirennya-eksportu-agroproduktiyi-do-indoneziyi>). – 2016. – 1.06).

Лідери країн «великої сімки» (Велика Британія, Німеччина, Італія, Канада, Франція, США та Японія) назвали зростання світової економіки «першочерговим завданням». Про це йдеться в підсумковій декларації саміту, який завершився 27 травня в Японії.

«З урахуванням специфіки конкретної країни, ми зобов'язуємося зміцнювати наше економічно-політичне реагування на основі співпраці та з використанням поєднання більш активної та збалансованої політики, для того, щоб швидко досягти сильної, стійкої та збалансованої моделі зростання. Ми підтверджуємо наші зобов'язання використовувати всі інструменти монетарної, фіскальної та структурної політики – індивідуально та колективно, з метою зміцнення глобального попиту та знайти вирішення питання дефіциту пропозиції, продовжуючи наші зусилля для того, щоб спрямувати наш обов'язок на шлях сталого розвитку», – сказано в заяві.

Також лідери G7 підтвердили «важливу роль взаємоузгоджених зміцнення фіскальної, грошово-кредитної та структурної політики – трьох двояких підходів для підкріплення зусиль для досягнення впевненого, стійкого та збалансованого зростання».

«Ми прихильні просуванню структурних реформ для стимулювання зростання, продуктивності та потенційного обсягу виробництва і тому, щоб бути прикладом у розв'язанні структурних проблем. Ми зобов'язуємося робити подальші інвестиції у сфери, що сприяють економічному зростанню, таких як навколишнє середовище, енергетика, цифрова економіка, розвиток людських ресурсів, освіта, наука та техніка», – сказано в заяві **(Українські Національні Новини**
([61](http://www.unn.com.ua/uk/news/1574389-g7-nazvala-zrostannya-</p></div><div data-bbox=)

svitovoyi-ekonomiki-pershochergovim-zavdanniyam). – 2016. – 27.05).

Инфляция в еврозоне остается на негативном уровне четвертый месяц подряд. Об этом сообщает Bloomberg.

Потребительские цены в еврозоне упали на 0,1 % в мае по сравнению с годом ранее. В мае рост базовой инфляции, которая исключает цены на еду и энергию, ускорился до 0,8 с 0,7 % в апреле.

В другом отчете говорится, что в апреле кредитование домохозяйств – крупнейших потребителей кредитов еврозоны, замедлился впервые с февраля 2015 г. Кредитование компаний еврозоны возросло на 1,2 % в апреле – самый большой показатель с ноября 2011 г.

В марте ЕЦБ урезал процентные ставки и расширил программу количественного смягчения, чтобы повысить уровень инфляции и ускорить экономический рост. Последние данные показывают, что инфляция находится далеко от целевого показателя ЕЦБ в 2 %.

В I квартале 2016 г. ВВП 19 стран еврозоны возрос на 0,6 % по сравнению с кварталом до этого. В 2015 г. за аналогичный период ВВП возрос на 0,3 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/31/19900413>).* – 2016. – 31.05).

Экономические настроения в еврозоне улучшаются второй месяц подряд. Об этом сообщает Bloomberg.

Индекс ожиданий менеджеров и потребителей возрос до 104,7 п. в мае, после роста на 104 п. в апреле. В мае этот индекс возрос до самого высокого показателя за последние четыре месяца. В мае индекс потребительских настроений возрос до минус 7 п. с 9,3 п. в марте.

В марте ЕЦБ прогнозировал рост экономики еврозоны на уровне 1,4 % в этом году, на 1,7 % в 2017 г. и на 1,8 % в 2018 г. Инфляция, по прогнозу банка, в этом году должна быть на уровне 0,1 %, на 1,3 % в следующем и на 1,6 % в 2018 г. (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/30/19848299>).* – 2016. – 30.05).

Отток средств с глобальных фондовых бирж продолжается седьмую неделю подряд. За последнюю неделю, которая закончилась 25 мая, отток составил 9,2 млрд дол. С начала этого года отток превысил 100 млрд дол. Об этом сообщает FT.

По словам генерального директора инвестиционного фонда Payden & Rygel Д. Сарны, инвесторы скептически относятся к последним позитивным данным таким, как признаки ускорения роста экономики и инфляции США, рост цен на нефть и выделение очередного транша Греции. Все что их заботит это волатильность.

Д. Сарны считает, что неопределенность вряд ли уменьшится в ближайшем будущем. ФРС в следующем месяце должна решить поднимать ли процентную ставку. Великобритания проводит голосование по поводу своего будущего в ЕС, а ЕЦБ запускает программу покупки корпоративных облигаций. Кроме этого, по его мнению, на инвесторов давит неопределенность в предвыборной гонке США.

«Мы видим и слышим невероятные вещи каждый день. Это давит на людей. Я считаю, что в людях глубоко укоренились опасения по поводу того, какая жизнь ждет их после ноября (окончание выборов президента США)», – заявил Д. Сарны (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/27/19715612/>). – 2016. – 27.05).

Германия вытеснила Китай со второго места в рейтинге крупнейших мировых кредиторов. Об этом сообщает Bloomberg.

Согласно данным собранным Bloomberg, чистые иностранные активы Китая упали до 1,6 трлн дол. к концу прошлого года. В то же время чистые иностранные активы Германии возросли до 1,62 трлн дол. Япония, которая остается топ-кредитором с 1991 г., сохранила свои позиции в прошлом году. Ее активы оцениваются в 2,2 трлн дол.

Китай все еще остается крупнейшим держателем ценных бумаг казначейства США. Их общая сумма достигла 1,25 трлн дол. к концу 2015 г. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/26/19676510/>). – 2016. – 26.05).

Міжнародне видання Forbes опублікувало рейтинг найбільших компаній світу за 2016 р. Forbes Global 2000. Незважаючи на уповільнення економіки Китаю, лідерами списку стали китайські банки – Commercial Bank of China (ICBC), China Construction Bank і Agricultural Bank of China.

Ринкова вартість цих банків оцінюється відповідно в 198 млрд дол., 162,8 млрд дол. і 152,7 млрд дол.

У п'ятірку лідерів увійшов американський банк JPMorgan Chase, у десятку – Bank of China і Wells Fargo, до двадцятки – Bank of America, Citigroup і HSBC Holdings.

Місця в рейтингу Forbes розподіляються на підставі виручки компанії, її прибутки, активів і ринкової вартості. Усього в список 2016 р. увійшли компанії з 63 країн світу – їхні загальні активи становлять 162 трлн дол., а ринкова вартість – 44 трлн дол.

З російських компаній найвище місце в Forbes Global 2000 дісталось «Газпрому», який займає 53 позицію, хоча в минулому році був на 27 місці; «Сбербанк» – на 102 місці (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news-/376656/eksperty-forbes-vyznaly-kytajski-banky-najbilshymy-kompaniyamy-svitu>). – 2016. – 27.05).

Французская экономика в I квартале росла быстрее, чем предполагалось первоначально. Об этом сообщает Bloomberg.

Согласно данным французского Госстата, рост ускорился до 0,6 %, вместо ранее прогнозированных 0,5 %. По сравнению с годом ранее, экономика возросла на 1,4 %.

По уточненным данным, производственные инвестиции возросли на 2,4 % в I квартале. Ранее Госстат прогнозировал рост на уровне 1,6 %. Потребительские расходы за это время возросли на 1 %, вместо ранее прогнозированных 1,2 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/30/19846748/>).

– 2016. – 30.05).

Ожидания итальянских производителей и потребителей в этом месяце ухудшились. Это может свидетельствовать о пессимистических настроениях по поводу восстановления третьей по величине экономики еврозоны. Об этом сообщает Bloomberg.

Согласно данным итальянского Госстата, индекс ожиданий производителей сократился до 102,1 п., что на 0,6 п. меньше апрельского показателя. Индекс ожиданий потребителей упал до 112,7 п. в мае – самый низкий показатель с августа прошлого года.

ВВП Италии, по прогнозу МВФ, должен возрасти в этом году на 1,1 %. МВФ ожидает ухудшение роста экономики Италии из-за волатильности финансовых рынков, «Брексита», потока беженцев и замедления темпов роста глобально торговли. Фонд утверждает, что стране будет «сложно» уменьшить в этом году соотношение долга к ВВП, который в 2015 г. возрос до 132,7 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/27/19709159>). – 2016. – 27.05*).

Экономический рост Швейцарии замедлился в I квартале 2016 г. Государственные расходы сократились впервые за год. Об этом сообщает Bloomberg.

Рост ВВП замедлился до 0,1 % в I квартале 2016 г., после роста на 0,4 % в последнем квартале 2015 г. Государственные расходы сократились на 0,8 %. По данным правительства, сокращение расходов связано с низким уровнем занятости в госадминистрации и секторе образования.

Частное потребление в I квартале по сравнению с IV кварталом прошлого года возросло на 0,7 %. Экспорт товаров возрос на 2,1 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/06/01/19941956>). – 2016. – 1.06*).

ВВП России в январе – апреле 2016 г. сократился на 1,1 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Об этом говорится в отчете МЭР России.

В апреле по сравнению с апрелем 2015 г. ВВП сократился на 0,7 %. По данным Минэкономразвития, сокращение экономики произошло из-за негативной динамики в добыче полезных ископаемых, строительстве, розничной торговли и платных услуг населению.

Положительное сальдо торгового баланса в январе – апреле 2016 г. по сравнению с тем же периодом 2015 г. снизилось на 47,7 % и составило 31,4 млрд дол. Экспорт товаров за этот период снизился на 30,6 % к январю – апрелю 2015 г. и достиг 83,9 млрд дол. Импорт снизился на 13,7 % к январю – апрелю прошлого года до 52,5 млрд дол.

В середине мая МВФ улучшил прогноз сокращения ВВП РФ. Согласно данным МВФ, ВВП сократится на 1,5 % в этом году. Ранее фонд прогнозировал сокращение на уровне 1,8 %. В следующем году ВВП возрастет на 1 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/31/19894244>). – 2016. – 31.05*).

Азербайджан рассматривает возможность продажи еврооблигаций на 1 млрд дол. Средства пойдут на постройку газопровода в Европу в обход России. Об этом сообщает Bloomberg.

По словам главы проекта А. Исаева, если условия на рынке будут благоприятными, продажу облигаций завершат к концу этого года или в следующем году. Также Азербайджан собирается занять 500 млн дол. от Всемирного банка под реализацию этого проекта.

Общая стоимость проекта составляет 46 млрд дол. Азербайджан выделит 13,5 млрд дол. на этот проект. По словам А. Исаева, правительство уже инвестировало 4,7 млрд дол. (Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/06/01/19945815>). – 2016. – 1.06).

Внутренний валовой продукт Индии возрос на 7,9 % в январе – марте по сравнению с годом ранее. Об этом сообщает Bloomberg.

За финансовый год, который закончился в марте этого года, экономика страны возросла на 7,6 %. За год до этого рост был на уровне 7,2 %.

Последние данные оставляют за Индией позиции самой быстроразвивающейся экономики в мире, так как экономический рост Китая замедлился, а в России и Бразилии экономика сокращается.

Однако не все так хорошо в индийской экономике. Количество просроченных кредитов в индийских банках возросло до 15-летнего максимума. Использование производственных мощностей и частные инвестиции остаются на низком уровне. Инфляция в апреле этого года возросла больше целевого показателя ЦБ для марта 2017 г. в 5 %. В прошлом месяце она достигла 5,4 % (Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/05/31/19905615>). – 2016. – 31.05).